

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ -

ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Αν. Καθ. Γ. Σταμέλος

Γ. Παπαδιαμαντάκη - Α.Βασιλόπουλος

3^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ – ΙΟΥΛΙΟΣ 2005

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:	3
2.1. Κύκλοι και Τίτλοι Σπουδών	3
2.2. Τύποι Ιδρυμάτων και Επιστημονικά Πεδία	4
3. ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ	6
3.1. Εξέλιξη του φοιτητικού δυναμικού.	6
3.2. Φοιτητικό Δυναμικό κατά Ακαδημίες και Πανεπιστήμια.	11
3.3. Φοιτητικό Δυναμικό κατά Τύπο Ιδρύματος και Ειδικότητα	16
3.3.1. Τα Πανεπιστήμια	16
3.3.2. Τα IUT.	19
3.3.4. Οι Σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου	24
3.3.5. Τα Τμήματα Προετοιμασίας για τις Grandes Ecoles	26
3.3.6. Τα STS	29
3.3.7. Τα Ινστιτούτα Επιστημών της Εκπαίδευσης - IUMF	32
3.4. Ξένοι Φοιτητές στα Γαλλικά Πανεπιστήμια	36
3.5. Κοινωνική-Επαγγελματική Προέλευση των Φοιτητών	39
3.6. Οι Πρωτοετές Φοιτητές	41
3.7. Το Διδακτικό Προσωπικό	44

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή αποσκοπεί στην αποτύπωση του συνολικού προφίλ των Γαλλικών πανεπιστημάτων. Τα παρουσιαζόμενα στοιχεία προέρχονται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Γαλλίας (Repères et Références Statistiques, έκδοση 2001, κεφάλαια 6 και 9). Τα δεδομένα αφορούν το κατά κύριο λόγο το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001. Παρέχονται όμως σε ορισμένες περιπτώσεις και δεδομένα της περιόδου 1980-2000 ώστε να δοθεί μια γενικότερη εικόνα. Τα δεδομένα αφορούν είτε την περιοχή της μητροπολιτικής Γαλλίας είτε το σύνολο της χώρας, δηλαδή τη μητροπολιτική Γαλλία και τις υπεράκτιες κτίσεις της (DOM-TOM).

Τα στοιχεία που εδώ ενδιαφέρουν περισσότερο, για σύγκριση σε επόμενη φάση με τα Ελληνικά δεδομένα, αφορούν στο φοιτητικό δυναμικό και το διδακτικό προσωπικό. Ιδιαίτερα μάλιστα ενδιαφέρει η παρουσίαση κατά επιστημονικό πεδίο. Σε αυτήν την ανάλυση θα επικεντρωθούμε στην παρούσα εργασία.

Δεν θα γίνει αναλυτική παρουσίαση της δομής, της οργάνωσης και της χωροταξικής κατανομής των Γαλλικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Επίσης θα δοθούν μόνο συγκεντρωτικά στοιχεία κατά πανεπιστήμιο.

Θα μπορούσε να σημειωθεί ότι τα στοιχεία αναφέρονται στα ακόλουθα ιδρύματα: όλα τα δημόσια πανεπιστήμια, τα εθνικά πολυτεχνικά ίνστιτούτα (Instituts Nationaux Polytechniques - INP), τα τεχνολογικά πανεπιστήμια (Compiègne, Troyes και Belfort-Montbeliard) το Ινστιτούτο Πολιτικών Επιστημών του Παρισιού (Institut d' études politiques de Paris – IEP), το Observatoire de Paris, το Ινστιτούτο Φυσικής του Κόσμου (l' Institut de physique du Globe), το Εθνικό Ινστιτούτο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμών (INALCO) και η Σχολή Τοπίου της Blois.

2. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:

2.1. Κύκλοι και Τίτλοι Σπουδών

Οι πανεπιστημιακές σπουδές στη Γαλλία χωρίζονται σε τρεις κύκλους¹.

¹ Ας σημειωθεί ότι το παρόν κείμενο δεσμεύεται από τα παρουσιαζόμενα στοιχεία και αναφέρεται κατ' ανάγκη στο γαλλικό σύστημα εκείνης της εποχής. Τα τελευταία χρόνια και στο πλαίσιο της εναρμόνισης με τον ευρωπαϊκό χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης, η δομή που εμφανίζεται εδώ έχει αλλάξει, τουλάχιστον λεκτικά. Έτσι, έχουμε πάλι τρεις κύκλους σπουδών αλλά στο γνωστό σχήμα 3-5-8 ή κατά τη γαλλική γλώσσα L(licence) – M(aster) – D(octorat).

Ο πρώτος ή βασικός κύκλος σπουδών, θα μπορούσε να θεωρηθεί και κύκλος προσανατολισμού. Έχει διάρκεια δύο ετών και σε αυτόν έχουν πρόσβαση όλοι οι κάτοχοι baccalauréat ή ισότιμου τίτλου. Ο κύκλος οδηγεί στο (προ-δίπλωμα) DEUG και πιστοποιεί την ικανότητα του υποψηφίου να συνεχίσει στο δεύτερο κύκλο σπουδών. Οι φοιτητές που προετοιμάζονται για σπουδές Νομικής ή για DAEU (Diplôme d' accès aux études universitaires) περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία.

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως κύκλος εμβάθυνσης. Διαρκεί ένα ή δύο χρόνια μετά τη λήψη του DEUG στη διάρκεια των οποίων οι φοιτητές αποκτούν πρώτα τη Licence και ακολούθως τη Maîtrise.

Ο τρίτος κύκλος σπουδών βασίζεται είτε σε έρευνα (DEA, doctorat) είτε σε ανώτερη πρακτική άσκηση (DESS).

2.2. Τύποι Ιδρυμάτων και Επιστημονικά Πεδία

Διακρίνονται εππά διαφορετικοί τύποι ιδρυμάτων (και/ ή τμημάτων) πανεπιστημιακού επιπέδου. Ορισμένα από αυτά τα ιδρύματα, όπως για παράδειγμα οι σχολές μηχανικών και τα πανεπιστημιακά ίνστιτούτα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών², εξειδικεύονται σε σπουδές σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία, στη συγκεκριμένη περίπτωση τη μηχανική-τεχνολογία ή την εκπαίδευση αντίστοιχα.

- **Τα πανεπιστήμια (universités),** είναι στην πλειονότητά τους δημόσια ιδρύματα. Και τα δημόσια και τα ιδιωτικά πανεπιστήμια³ είναι οργανωμένα σε

Στην πραγματικότητα εκείνο που έχει γίνει είναι η αντιστοίχιση των προηγουμένων ετών σπουδής με τη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική (χωρίς κατ' ανάγκη την κατάργηση των ενδιάμεσων γαλλικών πτυχίων). Έτσι ο πρώτος κύκλος (Licence) μεταφράζεται σε: L1 (Deug 1) – L2 (Deug 2) – L3 (Licence). Ο δεύτερος κύκλος: M1 (Maîtrise) – M2 (DEA), ενώ ο τρίτος κύκλος έχει μείνει ως είχε.

² Στη Γαλλία η πρόσβαση στα πανεπιστημιακά ίνστιτούτα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) γίνεται μετά από σκληρότατες πανγαλλικές εξετάσεις για όσους έχουν τουλάχιστον ένα πτυχίο Licence. Για τους επιτυχόντες ακολουθούν δύο χρόνια σπουδών (ένας θεωρητικός και ένας πρακτικός) στα οποία θεωρούνται ήδη εκπαιδευτικοί της γαλλικής εκπαίδευσης και ως εκ τούτου μισθοδοτούνται καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους.

Τα ίνστιτούτα αυτά θεωρούνται πανεπιστημιακά αλλά δεν εντάσσονται στα πανεπιστήμια. Τα πανεπιστημιακά Τμήματα των Επιστημών της Εκπαίδευσης ουδεμία σχέση έχουν με την εκπαίδευση εκπαιδευτικών της εθνικής εκπαίδευσης.

³ Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια άνθιση στη δημιουργία ιδιωτικών σχολών πανεπιστημιακού επιπέδου.

μονάδες διδασκαλίας και έρευνας (unités de formation et de recherche - UFR)⁴.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται επίσης **τα πανεπιστημιακά ινστιτούτα τεχνολογίας (Institutes universitaires de technologie⁵ - IUT)** και οι σχολές μηχανικών που λειτουργούν εντός πανεπιστημίων. Στην κατηγορία αυτή συγκεκριμένα περιλαμβάνονται τα εθνικά πολυτεχνικά ινστιτούτα (INP) της Grenoble, του Nancy και της Toulouse και τα πανεπιστημιακά ινστιτούτα τεχνολογίας (UT) της Compiègne, της Troyes και του Belfort-Montbeliard τα οποία ειδικεύονται στην εκπαίδευση μηχανικών.

- **Τα πανεπιστημιακά ινστιτούτα εκπαιδευτικών - Instituts universitaires de formation de maîtres - IUMF.** Σε αυτά φοιτούν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γενικής, τεχνολογικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης.
- **Τα Τμήματα ανώτατων τεχνικών - Sections de techniciens supérieurs – STS.** Εδώ περιλαμβάνονται όλα τα τμήματα που οδηγούν σε DNTS⁶, DMA, DSAAA, DPECF.
- **Σχολές Μηχανικών - Ecoles d'ingénieurs.** Σχολές που απονέμουν αποκλειστικά διπλώματα μηχανικών. Δεν περιλαμβάνονται τα νέα τμήματα εκπαίδευσης μηχανικών (nouvelles formations d'ingénieurs –NFI).
- **Προπαρασκευαστικές τάξεις για τις grandes écoles -Classes préparatoires aux grandes écoles – CPGE.** Περιλαμβάνονται επίσης και οι προπαρασκευαστικές τάξεις για τις σπουδές λογιστικής και χρηματοοικονομικών (DECF).
- Προπαρασκευαστικές τάξεις για τις (ανεξάρτητες) σχολές μηχανικών Préparations Intégrées.

Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα του γαλλικού κράτους προσφέρουν προγράμματα σε μια πληθώρα επιστημονικών πεδίων. Το 2000 τα επιστημονικά πεδία από τα οποία

⁴ Ουσιαστικά τα UFR αντικατέστησαν στις αρχές του '80 τις παραδοσιακές πανεπιστημιακές Σχολές (Facultés).

⁵ Ο θεσμός των IUT – πανεπιστημιακών ινστιτούτων τεχνολογίας τα οποία συνδέονται άμεσα με τα πανεπιστήμια δημιουργήθηκε το 1965. Το 2000 λειτουργούσαν 104 IUT. Είναι τριετούς διάρκειας σπουδών και είναι τα αντίστοιχα TEI, που όμως λόγω των συνθηκών και κανόνων δημιουργίας τους δεν αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα αντίστοιχα ελληνικά.

⁶ Diplôme National de Technologie Spécialisé. Ο τίτλος απονέμεται από το 1995. Πρόκειται για τίτλο που συνδέεται άμεσα με την επαγγελματική κατοχύρωση των υποψηφίων. Απονέμεται από τα IUT. Το 2000 18 IUT απένειμαν τέτοιους τίτλους σπουδών.

μπορούσαν να επιλέξουν οι φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών έφθαναν τα 25 ενώ αυξάνονταν σε 35 στο δεύτερο κύκλο σπουδών (γαλλική ταξινόμηση).

Το σύνολο της χώρας χωρίζεται σε 30 διοικητικές υποδιαιρέσεις που ονομάζονται «ακαδημίες» και στις οποίες υπάγονται τα πανεπιστημιακά ιδρύματα⁷. Γεωγραφικά το εκπαιδευτικό σύστημα απαρτίζεται από τη Μητροπολιτική Γαλλία και τις υπεράκτιες κτήσεις της. Αυτές είναι : οι Αντίλλες (Γουαδελούπη και Μαρτινίκα), η Γουιάνα, η Réunion, (που συλλογικά αναφέρονται στους πίνακες ως DOM), η Νέα Καληδονία και η Γαλλική Πολυνησία (που συλλογικά αναφέρονται στους πίνακες ως TOM).

3. ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

3.1. Εξέλιξη του φοιτητικού δυναμικού.

Στη λήξη του 2000, περίπου 1.427.000 φοιτητές ήσαν εγγεγραμμένοι στην Γαλλική πανεπιστημιακή εκπαίδευση, δηλαδή 7.300 περισσότεροι από το 1999 (βλέπε Πίνακα 1).

Μετά από μια περίοδο συνεχούς αύξησης του φοιτητικού δυναμικού σε όλη την περίοδο 1960-1995 παρατηρείται μείωση του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών από το 1996 και μετά. Ο αριθμός των φοιτητών των εγγεγραμμένων στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση μειώθηκε κατά 1,1% το 1996, 1,7% το 1997, 1,4% το 1998, για να σταθεροποιηθεί τελικά το 1999 με μικρή αύξηση της τάξης του 0,3%. Το 2000 εμφανίζεται μικρή αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών κατά 0,5%.

Η μείωση του αριθμού φοιτητών στον πρώτο κύκλο σπουδών φαίνεται να περιορίζεται χωρίς να σταματά. Το 2000, έφθασε στο -0,6% έναντι -1,0% το 1999. Βέβαια, ο αριθμός κατόχων baccalauréat που εισάγονται στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση μειώνεται κατά 0,8%. Πάντως ο αριθμός των νεοεισαχθέντων στα πανεπιστημιακά ιδρύματα αυξήθηκε κατά 1,0% ενώ το 1999 είχε παρατηρηθεί μείωση κατά 2,4%.

Ο αριθμός των φοιτητών στο δεύτερο κύκλο σπουδών αυξάνεται κατά 0,7% μετά από μια σειρά ετών κατά την οποία παρουσίαζε συνεχή μείωση. Αντίστοιχα μπορεί

⁷ Οι εκπαιδευτικές ακαδημίες δεν ταυτίζονται γεωγραφικά με τα διοικητικά όρια περιφερειών, Νομών ή επαρχιών. Επικεφαλής είναι ο Πρύτανης (Rector) της ακαδημίας που έχει ευρύτατες αρμοδιότητες για όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες της εθνικής εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων). Διορίζεται από την εκάστοτε κυβέρνηση (ο αντίστοιχος με τα ελληνικά δεδομένα Πρύτανης ενός Πανεπιστημίου ονομάζεται Πρόεδρος (Président) και λογοδοτεί στον Πρύτανη της ακαδημίας).

να σημειωθεί ότι η ανάκαμψη που παρατηρήθηκε το 1999 στον αριθμό φοιτητών στον τρίτο κύκλο σπουδών (αύξηση κατά 2,9%) συνεχίζεται και το 2000 (+3,9%).

Πίνακας 1. Κατανομή των φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης κατά κύκλο σπουδών και επιστημονικό πεδίο, 2000-2001.

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)

	1ος κύκλος	2ος κύκλος	3ος κύκλος	Σύνολο	Νεοεισαχθέντες	
				Φοιτητές	% μεταβολής 1999-2000	Φοιτητές % μεταβολής
Δίκαιο - Πολιτικές Επιστήμες	85 737	62 245	31 128	179 110	-1,2	32 746 1,7
Οικονομικές Επιστήμες (εκτός AES)	38 108	47 802	24 078	109 988	6,8	15 219 4,3
AES ⁽¹⁾	31 718	19 747	631	52 096	0,0	14 718 -5,0
Γράμματα - Τέχνες	64 759	43 221	11 648	119 628	-1,0	23 307 2,3
Γλώσσα και Φιλολογία	78 575	49 551	6 131	134 257	-2,3	31 617 -4,3
Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες	100 014	93 605	33 740	227 359	0,1	41 767 0,9
Επιστήμες Τεχνολογίας Υλικών	63 446	27 555	12 503	103 504	-4,1	28 539 1,7
Μηχανική Τεχνολογία	14 340	62 012	16 865	93 217	8,5	5 097 15,2
Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες της Ζωής	38 194	28 890	15 829	82 913	-2,7	15 081 2,5
Επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ⁽²⁾	25 165	17 903	1 069	44 137	5,4	11 153 -0,7
Σύνολο Γενικών Επιστημών	540 056	452 531	153 622	1 146 209	0,3	219 244 0,6
Ιατρική - Οδοντιατρική	36 340	23 473	54 299	114 112	1,6	15 483 0,4
Φαρμακευτική	10 419	5 085	10 739	26 243	-1,2	4 101 -2,4
Σύνολο Επιστημών Υγείας	46 759	28 558	65 038	140 355	1,1	19 584 -0,2
IUT	118 829	-	-	118 829	1,5	49 494 3,5
Μητροπολιτική Γαλλία	705 644	481 089	218 660	1 405 393	0,5	288 322 1,0
Σύνολο Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	719 469	487 589	219 881	1 426 939	0,5	294 073 1,0

¹ AES: Κατεύθυνση Οικονομίας, Διοίκησης και Κοινωνικών Επιστημών στα Πανεπιστήμια (filière administrative, économique et sociale)

² STAPS: Sciences et techniques des activités physiques et sportives

Ας σημειωθεί ότι οι αριθμοί φοιτητών διαφοροποιούνται έντονα ανάμεσα στα επιστημονικά πεδία. Στα πεδία των φυσικών επιστημών και της μηχανικής – τεχνολογίας καθώς και στις οικονομικές επιστήμες η αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών φθάνει το 8,5% και 6,8% αντίστοιχα. Στις επιστήμες δομής και τεχνολογίας των υλικών καθώς και στις επιστήμες της ζωής ο αριθμός των φοιτητών εμφανίζει συνολικά τάση μείωσης, αν και το 2000 αυξάνεται ελαφρά σε σχέση με το 1999. Επίσης οι επιστήμες υγείας προσήλκυσαν το 2000 κάπως

περισσότερους φοιτητές σε σχέση με το 1999. Τέλος συνεχίζει να αυξάνεται με μικρότερη ένταση όμως και ο αριθμός των φοιτητών στα IUT.

Η εξέλιξη του φοιτητικού δυναμικού στην μητροπολιτική Γαλλία και τις Γαλλικές κτήσεις καταγράφεται στους Πίνακες 2 και 3 αντίστοιχα.

Πίνακας 2. Εξέλιξη του αριθμού φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης κατά κύκλο σπουδών από το 1985. - (Μητροπολιτική Γαλλία)

	1ος κύκλος	2ος κύκλος	3ος κύκλος	Σύνολο	Μεταβολή %
1985-1986	480 277	305 430	157 927	943 634	-
1990-1991	615 763	378 834	177 255	1 171 852	24,2
1995-1996	775 194	485 005	205 268	1 465 467	25,1
1996-1997	751 099	490 187	207 843	1 449 129	-1,1
1997-1998	730 938	488 398	204 465	1 423 801	-1,7
1998-1999	718 305	481 514	204 634	1 404 453	-1,4
1999-2000	710 169	477 812	210 570	1 398 551	-0,4
2000-2001	705 644	481 089	218 660	1 405 393	0,5

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού φοιτητών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης κατά κύκλο σπουδών από το 1980-81. -

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)

	1ος κύκλος	2ος κύκλος	3ος κύκλος	Σύνολο	Μεταβολή %
1980-1981	416 398	313 277	128 410	858 085	-
1985-1986	486 478	323 284	158 016	967 778	13%
1990-1991	623 662	381 577	177 545	1 182 784	22%
1995-1996	789 445	490 089	206 049	1 485 583	26%
1996-1997	764 639	496 029	208 755	1 469 423	-1,1%
1997-1998	744 139	494 422	205 477	1 444 038	-1,7%
1998-1999	731 080	487 621	205 694	1 424 395	-1,4%
1999-2000	723 727	484 243	211 665	1 419 635	-0,3%
2000-2001	719 469	487 589	219 881	1 426 939	0,5%

Η τάση για μείωση του αριθμού φοιτητών φαίνεται να αναστρέφεται από το 1999 καθώς ο αριθμός τους παρουσιάζει αύξηση για τα έτη 1999-2000 (+0,4%) και 2000-2001 (+0,7%). Οι απόλυτοι αριθμοί φοιτητών και η ποσοστιαία μεταβολή τους στη μητροπολιτική Γαλλία για την περίοδο 1960-2001 δίνεται στον Πίνακα 4.

**Πίνακας 4. Φοιτητές εγγεγραμμένοι στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση από το 1960
(Μητροπολιτική Γαλλία) – (σε χιλιάδες, %)**

	1960-	1970-	1980-	1990-	1997-	1998-	1999-
	1961	1971	1981	1991	1998	1999	2000
Πανεπιστήμια (εκτός IUT)	214,7	637,0	799,2	1 097,6	1 311,2	1 290,2	1 281,5
Ετήσια μεταβολή (%)		11,5	2,3	3,2	-1,9	-1,6	-0,7
IUT		24,2	53,7	74,3	112,6	114,3	117,0
Ετήσια μεταβολή (%)			8,3	3,3	4,6	1,5	2,4
STS	⁽¹⁾ 8,0	⁽¹⁾ 26,8	67,3	199,1	233,1	234,3	236,8
Ετήσια μεταβολή (%)		12,9	9,6	11,5	1,7	0,5	1,1
CPGE	⁽¹⁾ 21,0	⁽¹⁾ 32,6	40,1	67,5	78,8	77,1	76,5
Ετήσια μεταβολή (%)		4,5	2,1	5,3	1,8	-2,2	-0,8
Άλλες Σχολές	⁽¹⁾ 66,0	⁽¹⁾ 130,0	214,8	260,3	366,8	373,6	385,6
Ετήσια μεταβολή (%)		7,0	5,1	1,9	-1,0	1,9	3,2
Σύνολο	309,7	850,6	1 174,9	1 698,7	2 102,5	2 089,5	2 097,4
Ετήσια μεταβολή (%)		10,6	3,3	3,8	-0,9	-0,6	0,4

1. Υπολογισμός κατ' εκτίμηση

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα 4 αυτή η εξέλιξη δεν αφορά εξίσου όλους τους τύπους ιδρυμάτων.

Στα πανεπιστήμια (εκτός των IUT) η πτώση του αριθμού φοιτητών ήταν σημαντικότερη. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Repères et Références Statistiques, 2001:159) μετά από συνεχή πτώση επί τέσσερα ακαδημαϊκά έτη, αυτή η πορεία φαίνεται να αναστρέφεται, καθώς το 1999-2000 εμφανίζεται αύξηση +0,4% και το 2000- 2001 αύξηση +0,7%.

Στις τεχνολογικές κατευθύνσεις (IUT,STS) δεν παρατηρήθηκε αντίστοιχη πορεία και η πρόοδος διατηρήθηκε.

Η αύξηση του αριθμού φοιτητών σε τμήματα προπαρασκευής για τις Grandes Écoles (CPGE) διατηρήθηκε μέχρι το τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Από εκεί και πέρα παρατηρείται μείωση.

Η αύξηση του αριθμού φοιτητών στις σχολές μηχανικών (δημόσιες και ιδιωτικές) διατηρείται αμείωτη από τις αρχές της δεκαετίας του '80 (+4,2% το 2000-2001).

Στα τμήματα οικονομικών, διοίκησης επιχειρήσεων παρατηρείται αύξηση του αριθμού φοιτητών μετά το 1998, εξέλιξη που αναστρέφει τη μέχρι τότε πορεία τους και την πτώση του αριθμού φοιτητών επί αρκετά έτη. (Βλέπε και Πίνακα 5).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού φοιτητών στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση.
(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)

	Μητροπολιτική Γαλλία						Μητροπολιτική Γαλλία + DOM
	1980-81	1990-91	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01	
Πανεπιστήμια	852 837	1 171 852	1 423 801	1 404 453	1 398 551	1 405 393	1 426 939
Γενικές Επιστήμες και Επιστήμες Υγείας	799 170	1 097 559	1 311 160	1 290 151	1 281 529	1 286 564	1 307 693
εκ των οποίων							
Πανεπιστημιακές Σχολές Μηχανικών	8 330	17 325	25 979	27 520	29 378	30 795	30 795
IUT	53 667	74 293	112 641	114 302	117 022	118 829	119 246
IUFM			81 305	79 811	80 120	78 054	80 184
STS	67 315	199 084	233 139	234 300	236 764	236 795	242 620
Δημόσια Υπουργείου Παιδείας	40 067	107 437	148 582	148 944	149 654	149 441	154 086
Δημόσια Άλλα Υπουργεία	3 037	9 283	13 862	14 235	14 397	14 254	14 443
Ιδιωτικά	24 211	82 364	70 695	71 121	72 713	73 100	74 091
CPGE	40 123	67 465	78 764	77 084	76 500	75 573	76 492
Δημόσια Υπουργείου Παιδείας	33 650	54 925	63 184	61 216	60 999	60 666	61 524
Δημόσια Άλλα Υπουργεία	1 779	1 419	1 728	1 737	1 716	1 678	1 678
Ιδιωτικά	4 694	11 121	13 852	14 131	13 785	13 229	13 290
Préparations intégrées	2 788	3 965	2 380	2 639	2 926	3 571	3 571
Ανεξάρτητες Σχολές Μηχανικών	28 622	40 328	53 119	55 434	56 373	58 518	58 518
Δημόσια Υπουργείου Παιδείας	12 005	15 461	20 239	21 022	20 962	21 742	21 742
Δημόσια Άλλα Υπουργεία	8 127	10 865	13 496	13 928	14 219	14 670	14 670
Ιδιωτικά	8 490	14 002	19 384	20 484	21 192	22 106	22 106
Σχολές Οικονομίας, Εμπορίου, Διοίκησης Επιχειρήσεων	15 824	46 006	46 759	51 090	56 070	63 561	63 905
Ιδιωτικές Σχολές Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης	16 256	19 971	21 893	22 397	22 267	21 623	21 623
Écoles normales d'instituteurs (Παιδαγωγικές Ακαδημίες Δασκάλων)	11 354	16 098					
Écoles normales supérieures (Παιδαγωγικές Ακαδημίες Καθηγητών)	2 840	2 675	3 215	3 246	3 209	3 159	3 159
Σχολές Διοίκησης και Δικαστικές	6 653	7 328	6 522	6 859	7 692	9 786	9 786
Ανώτατες Σχολές Τέχνης και Πολιτισμού ⁽¹⁾	33 000	41 948	51 210	50 750	51 402	50 558	50 841
Σχολές Παρα-ιατρικές και Κοινωνικών Επιστημών	91 741	70 385	83 112	82 701	85 331	85 331	86 327
Άλλες Σχολές ⁽²⁾	5 588	11 611	17 304	18 714	20 168	19 226	19 226
Μητροπολιτική Γαλλία	1 174 941	1 698 716	2 102 523	2 089 478	2 097 373	2 111 148	
Σύνολο Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	1 181 108	1 713 680	2 132 433	2 119 162	2 128 263		2 143 191

1. Περιλαμβάνονται οι écoles normales supérieures αρχιτεκτονικής, δημοσιογραφίας και επικοινωνιών

2. Ανομοιογενές γκρουπ ιδρυμάτων (περιλαμβάνει κτηνιατρικές σχολές, EHESS και άλλες σχολές που δεν είναι υπό την επίβλεψη του παιδείας αλλά άλλων υπουργείων).

3.2. Φοιτητικό Δυναμικό κατά Ακαδημίες και Πανεπιστήμια.

Το Γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα περιλαμβάνει 30 «ακαδημίες» (διοικητικές διαιρέσεις) στις οποίες κατανέμονται αντίστοιχα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Το φοιτητικό δυναμικό κατά πανεπιστήμιο και ακαδημία δίνεται στον Πίνακα 6.

Πίνακας 6. Φοιτητικό Δυναμικό κατά Πανεπιστήμιο και Ακαδημία, 2000-01

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM, TOM, Σύνολο χώρας)

Πανεπιστήμια και Ακαδημίες	Πρώτο- εγγραφόμενοι	% Φοιτητώνιου κύκλου επί του συνόλου των φοιτητών	Σύνολο Φοιτητών
Aix I	4 834	49,00 %	25 231
Aix II	3 892	45,30 %	19 437
Aix III	4 871	49,00 %	21 648
Avignon	1 923	65,20 %	7 103
Aix-Marseille	15 520	49,60 %	73 419
Amiens	5 032	60,30 %	20 125
Compiègne	277	21,90 %	3 109
Amiens	5 309	55,20 %	23 234
Belfort-Montbéliard	269	37,40 %	1 603
Besançon	4 726	55,10 %	20 750
Besançon	4 995	53,80 %	22 353
Bordeaux I	2 169	49,70 %	10 722
Bordeaux II	2 199	37,90 %	15 175
Bordeaux III	3 156	55,00 %	14 847
Bordeaux IV	2 603	53,70 %	12 681
Pau	3 387	61,80 %	13 128
Bordeaux	13 514	51,30 %	66 553
Caen	6 024	56,40 %	25 900
Caen	6 024	56,40 %	25 900
Clermont I	2 334	51,40 %	11 698
Clermont II	3 348	53,50 %	15 182
Clermont-Ferrand	5 682	52,60 %	26 880
Corse	775	55,70 %	3 509
Corse	775	55,70 %	3 509
Marne-la-Vallée	2 255	56,30 %	8 833
Paris VIII	4 750	45,60 %	26 804
Paris XII	4 543	48,10 %	23 588
Paris XIII	4 444	57,20 %	19 347
Créteil	15 992	50,40 %	78 572
Dijon	5 480	54,50 %	24 948
Dijon	5 480	54,50 %	24 948
Chambéry	3 235	60,70 %	12 101
Grenoble I	3 798	49,60 %	17 471
Grenoble II	4 319	55,00 %	18 600
Grenoble III	1 301	46,20 %	6 946
INP Grenoble	200	8,40 %	4 691
Grenoble	12 853	49,90 %	59 809
Artois	3 290	68,10 %	11 038
Lille I	3 533	45,00 %	20 442
Lille II	3 784	46,70 %	19 902

Lille III	4 670	55,10 %	21 055
Littoral	3 037	64,00 %	10 833
Valenciennes	2 768	63,00 %	11 102
Lille	21 082	54,60 %	94 372
Limoges	2 893	54,00 %	13 677
Limoges	2 893	54,00 %	13 677
Lyon I	5 114	47,20 %	27 437
Lyon II	4 549	44,00 %	25 188
Lyon III	4 065	49,40 %	19 046
Saint-Étienne	3 370	60,70 %	13 159
Lyon	17 098	48,90 %	84 830
Montpellier I	3 107	39,40 %	19 808
Montpellier II	2 811	53,00 %	12 708
Montpellier III	4 703	54,30 %	21 124
Perpignan	1 921	57,90 %	8 554
Montpellier	12 542	49,80 %	62 194
Metz	4 011	60,50 %	15 898
Nancy I	2 907	44,00 %	15 725
Nancy II	4 116	54,70 %	18 957
INP Nancy	171	8,60 %	3 431
Nancy-Metz	11 205	50,40 %	54 011

Πίνακας 6. Συνέχεια

Πανεπιστήμια και Ακαδημίες	Πρωτο- εγγραφόμενοι	% φοιτητών1ου κύκλου επί του συνόλου των φοιτητών	Σύνολο
		Φοιτητών	
Angers	3 840	57,40 %	15 742
Le Mans	2 277	66,50 %	8 062
Nantes	7 164	52,00 %	32 819
Nantes	13 281	55,60 %	56 623
Nice	5 829	54,10 %	26 399
Toulon	2 502	65,00 %	9 652
Nice	8 331	57,10 %	36 051
École du paysage de Blois	21	45,80 %	131
Orléans	3 865	58,10 %	16 120
Tours	5 205	55,40 %	22 769
Orléans-Tours	9 091	56,50 %	39 020
IEP Paris	341	36,80 %	3 891
Institut de physique du Globe	-		80
INALCO	1 429	75,30 %	8 953
Observatoire	-		41
Paris I	5 491	39,00 %	35 950
Paris II	2 436	34,00 %	17 319
Paris III	3 035	41,90 %	17 675
Paris IV	3 498	35,90 %	23 124
Paris V	4 368	37,80 %	27 665
Paris VI	4 627	38,80 %	29 594
Paris VII	3 910	38,20 %	24 744
Paris IX	892	29,50 %	7 178
Paris	30 027	39,40 %	196 214
La Rochelle	1 593	62,10 %	6 243
Poitiers	4 647	48,30 %	24 096

Poitiers	6 240	51,10 %	30 339
Reims	5 495	61,30 %	22 284
Troyes	226	37,00 %	1 294
Reims	5 721	60,00 %	23 578
Brest	4 022	57,10 %	16 652
Bretagne-Sud	1 852	70,90 %	6 341
Rennes I	4 880	47,60 %	24 298
Rennes II	4 612	51,60 %	20 174
Rennes	15 366	53,40 %	67 465
Le Havre	2 105	69,50 %	7 111
Rouen	5 338	52,30 %	23 988
Rouen	7 443	56,30 %	31 099
Mulhouse	1 918	60,70 %	7 552
Strasbourg I	2 729	40,30 %	16 458
Strasbourg II	2 479	50,30 %	13 206
Strasbourg III	1 589	49,80 %	8 478
Strasbourg	8 715	48,30 %	45 694
Toulouse I	2 948	43,70 %	16 804
Toulouse II	4 947	53,10 %	27 000
Toulouse III	6 298	53,20 %	28 184
INP Toulouse	74	4,50 %	2 955
Toulouse	14 267	49,10 %	74 943
Cergy-Pontoise	2 879	60,20 %	10 261
Évry-Val-d'Essonne	2 235	60,10 %	9 117
Paris X	5 853	44,40 %	33 661
Paris XI	4 951	43,80 %	26 488
Versailles-Saint-Quentin	2 958	59,10 %	10 579
Versailles	18 876	49,30 %	90 106
Μητροπολιτική Γαλλία	288 322	50,20 %	1 405 393
Antilles et Guyane	2 800	64,30 %	11 328
La Réunion	2 951	64,00 %	10 218
DOM	5 751	64,20 %	21 546
Μητροπολιτική Γαλλία +	294 073	50,40 %	1 426 939
Nouvelle-Calédonie	612	88,70 %	1 606
Polynésie française	583	79,70 %	1 765
TOM	1 195	84,00 %	3 371
Σύνολο Γαλλίας	295 268	50,50 %	1 430 310

Ο αριθμός των φοιτητών στα γαλλικά πανεπιστημιακά ιδρύματα (περιλαμβανομένων των IUT και των σχολών μηχανικών) αυξήθηκε το 2000 συνολικά κατά 0,4%.

Σε 12 από τις 30 συνολικά ακαδημίες ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών μειώνεται, αλλά, στο σύνολο της χώρας, εμφανίζεται μια τάση για αύξηση του αριθμού τους. Όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 6 μόνο σε τέσσερις ακαδημίες παρατηρείται εμφανής μείωση του αριθμού φοιτητών. Αυτές είναι οι ακαδημίες της Orleans-Tours (-1,0%), της Nantes (-1,1%), της Lille (-1,6%) και της Dijon (-2,6%). Αντίθετα σε επτά ακαδημίες της μητροπολιτικής Γαλλίας εμφανίζεται αύξηση του αριθμού φοιτητών κατά 2% ή και περισσότερο.

Η περιοχή του Παρισιού συγκεντρώνει (όπως και κατά το παρελθόν) πάνω από το 25% του συνόλου των φοιτητών. Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών στην ακαδημία της Créteil αυξήθηκε κατά +2,3% ενώ μειώθηκε ελαφρά στις ακαδημίες του Παρισιού (-0,3%) και των Βερσαλλιών (-0,5%).

Ο αριθμός των φοιτητών στις Γαλλικές κτήσεις (DOM και TOM) αυξάνεται σημαντικά (+2,2% και +14,4%, αντίστοιχα). Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του αριθμού φοιτητών στο πανεπιστήμιο της Νέας Καληδονίας κατά 25%.

Σε επίπεδο χώρας ο πρώτος κύκλος σπουδών αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα καθώς συγκεντρώνει συνολικά λίγο περισσότερους από τους μισούς φοιτητές. Ο αριθμός των φοιτητών του πρώτου κύκλου κυμαίνεται ιδιαίτερα από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο (από 29,5% έως και 70,9% του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών). Σε ορισμένα πανεπιστήμια στις γαλλικές κτήσεις φθάνει και το 84%.

Ο αριθμός των φοιτητών πρώτου κύκλου εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένος στα μικρά πανεπιστήμια, ενώ αντίθετα είναι ιδιαίτερα μικρός στα πανεπιστήμια της ακαδημίας του Παρισιού.

Πίνακας 7. Φοιτητικό Δυναμικό κατά ακαδημία, 2000-01

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM,)

Ακαδημίες	Πανεπιστήμια					Σχολές Μηχανικών (1)	Σχολές Οικονομίας Διοίκησης	Άλλες Σχολές (2)	Σύνολο
	Εκτός IUT	I UT	I UFM	STS	CPGE				
Aix-Marseille	69 600	3 819	3 638	10 017	3 102	2 765	1 851	6 578	99 780
Amiens	20 376	2 858	2 155	6 992	1 336	2 551	810	3 580	38 756
Besançon	19 572	2 781	1 624	4 843	903	1 495	430	1 989	32 142
Bordeaux	61 465	5 088	3 770	11 149	2 744	2 077	3 678	6 445	95 159
Caen	23 118	2 782	1 678	4 867	1 193	926	552	2 727	37 146
Clermont-Ferrand	24 192	2 688	1 747	5 503	1 384	1 833	743	4 297	41 317
Corse	3 205	304	351	599	114	0	80	233	4 886
Créteil	71 181	7 391	5 166	11 397	2 693	2 578	894	12 233	113 230
Dijon	22 194	2 754	1 786	6 095	1 700	1 125	1 261	2 901	39 179
Grenoble	52 287	7 522	2 724	11 253	2 550	4 560	2 244	5 051	83 811
Lille	85 630	8 742	6 023	20 016	5 527	6 011	4 736	14 959	149 825
Limoges	11 925	1 752	1 047	3 488	538	760	94	1 736	20 961
Lyon	77 624	7 206	4 586	12 149	5 087	9 187	3 726	14 971	134 043
Montpellier	58 129	4 065	3 320	9 677	2 330	2 157	1 703	5 170	85 473
Nancy-Metz	47 715	6 296	3 334	8 442	2 170	5 144	189	5 474	75 364
Nantes	51 012	5 611	2 988	16 255	3 822	5 331	3 636	13 291	100 832
Nice	31 625	4 426	1 916	4 964	2 175	1 319	3 631	2 808	51 887
Orléans-Tours	34 103	4 917	2 892	9 030	2 249	1 756	1 239	3 982	58 648
Paris	193 899	2 315	5 325	17 905	13 684	9 508	14 058	43 769	299 928
Poitiers	27 175	3 164	1 942	6 118	1 352	1 276	1 378	2 297	43 975
Reims	20 517	3 061	1 776	5 436	1 309	1 072	2 861	1 986	37 186
Rennes	60 325	7 140	3 352	14 031	3 727	5 497	1 389	8 865	103 391

Rouen	27 307	3 792	2 311	5 705	1 387	2 556	2 147	3 815	48 870
Strasbourg	41 702	3 992	2 660	6 976	2 403	2 176	628	4 896	64 175
Toulouse	68 749	6 194	3 834	10 592	3 333	6 904	2 606	8 107	108 412
Versailles	81 937	8 169	6 109	13 296	6 761	8 749	6 997	11 094	142 772
Μητροπολιτική Γαλλία	1 286 564	118 829	78 054	236 795	75 573	89 313	63 561	193 254	2 111 148
Guadeloupe	11 171	157	968	1 499	256			101	14 152
Guyane				162			97	87	346
Martinique				1 656	312		92	408	2 468
La Réunion	9 958	260	1 162	2 508	351		155	683	15 077
Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	1 307 693	119 246	80 184	242 620	76 492	89 313	63 905	194 533	2 143 191

(1) Σύνολο των σχολών μηχανικών – πανεπιστημιακών και μη.

(2) Περιλαμβάνονται οι Σχολές Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Διοίκησης και Νομικής Επιστήμης καθώς και οι Σχολές Υγείας. Περιλαμβάνονται επίσης οι σχολές προετοιμασίας για τα τμήματα μηχανικών

Το 2000 το 55% των φοιτητών ήταν συγκεντρωμένο σε 8 ακαδημίες, Αυτές είναι: Paris, Lille, Versailles, Lyon, Créteil, Toulouse, Rennes, και Nantes. Αυτές οι ακαδημίες περιλαμβάνουν μεγάλους πανεπιστημιακούς πόλους και προσφέρουν πληθώρα επιστημονικών πεδίων αλλά και εξειδικεύσεων.

Παρά το γεγονός ότι η κυριαρχία της ακαδημίας του Παρισιού είναι αναμφισβήτητη, μια εξισορρόπηση έχει επέλθει τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη των πανεπιστημιακών πόλων της περιφέρειας. Παρά το γεγονός ότι το Παρίσι χαρακτηρίζεται από την παλαιότητα και το κύρος των πανεπιστήμιων του, φαίνεται αδύναμο σε σχέση με τις υπόλοιπες ακαδημίες στους τομείς της τεχνολογίας και την ανάπτυξη των IUT και STS.

Οι τεχνολογικές κατευθύνσεις (σύντομης φοίτησης) φαίνεται να αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα στις μικρού μεγέθους ακαδημίες. Έτσι περίπου ο 1 στους 4 φοιτητές είναι εγγεγραμμένος στις ακαδημίες της Amiens, της Limoges ή της Besançon.

3.3. Φοιτητικό Δυναμικό κατά Τύπο Ιδρύματος και Ειδικότητα

3.3.1. Τα Πανεπιστήμια

Πίνακας 8. Φοιτητικό Δυναμικό των πανεπιστημίων κατά κύκλο φύλο και επιστημονικό πεδίο , 2000-01

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)

	1ος Κύκλος		2ος Κύκλος		3ος Κύκλος		Σύνολο	
	Σύνολο	Γυναίκες	Σύνολο	Γυναίκες	Σύνολο	Γυναίκες	Σύνολο	Γυναίκες
Δίκαιο-Πολιτικές Επιστήμες	85 737	54 288	62 245	38 841	31 128	17 584	179 110	110 713
Οικονομία και Διοίκησης (εκτός AES)	38 108	17 327	47 802	23 944	24 078	10 937	109 988	52 208
AES ⁽¹⁾	31 718	18 524	19 747	11 695	631	398	52 096	30 617
Γράμματα και Τέχνες	64 759	46 392	43 221	32 901	11 648	7 636	119 628	86 929
Γλώσσα και Φιλολογία	78 575	55 326	49 551	39 554	6 131	4 164	134 257	99 044
Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες	100 014	67 937	93 605	62 776	33 740	19 108	227 359	149 821
Επιστήμες τεχνολογίας των υλικών	63 446	20 367	27 555	10 765	12 503	4 105	103 504	35 237
Μηχανική και Τεχνολογία	14 340	3 276	62 012	14 162	16 865	3 596	93 217	21 034
Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Ζωής	38 194	22 559	28 890	16 638	15 829	7 795	82 913	46 992
Επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού⁽²⁾	25 165	8 026	17 903	5 749	1 069	350	44 137	14 125
Ιατρική - Οδοντιατρική	36 340	23 718	23 473	12 839	54 299	26 915	114 112	63 472
Φαρμακευτική	10 419	7 012	5 085	3 343	10 739	7 150	26 243	17 505
IUT	118 829	47 143	-	-	-	-	118 829	47 143
Μητροπολιτική Γαλλία	705 644	391 895	481 089	273 207	218 660	109 738	1 405 393	774 840
Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	719 469	400 357	487 589	277 230	219 881	110 354	1 426 939	787 941

¹ AES: Κατεύθυνση Οικονομίας, Διοίκησης και Κοινωνικών Επιστημών στα Πανεπιστήμια (filière administrative, économique et sociale)

² STAPS: Sciences et techniques des activités physiques et sportives

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, το 2000 1.405.400 φοιτητές ήταν εγγεγραμμένοι στα πανεπιστήμια της Μητροπολιτικής Γαλλίας. Περίπου οι μισοί από αυτούς προετοιμάζονταν για δίπλωμα του 1^{ου} κύκλου σπουδών. Περίπου 1 στους 3 προετοιμάζόταν για δίπλωμα του δεύτερου κύκλου σπουδών και περίπου 15% του συνόλου των εγγεγραμμένων προετοιμάζονταν για δίπλωμα του τρίτου κύκλου.

Όπως ήδη αναφέρθηκε το 2000 ο συνολικός αριθμός φοιτητών παρουσίασε το 2000 μικρή αύξηση της τάξης του 0,4% μετά από 4 χρόνια συνεχούς μείωσής του. Ο αριθμός των φοιτητών του πρώτου κύκλου σπουδών συνεχίζει να μειώνεται (-0,6%) παρά την αύξηση του αριθμού των πρωτοεγγραφομένων φοιτητών κατά 1,0%. Οι εγγεγραμμένοι στο δεύτερο κύκλο σπουδών αυξήθηκαν κατά 0,7% ενώ εδώ και δύο χρόνια παρατηρείται και αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων στον 3^ο κύκλο σπουδών. Ιδιαίτερη αύξηση (+5,4%) σημειώθηκε στον αριθμό των εγγεγραμμένων στον 3^ο κύκλο των επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Ωστόσο σε αυτό το επιστημονικό πεδίο μειώθηκε ελαφρά το ποσοστό φοιτητών του 1^{ου} κύκλου.

Μειώθηκε επίσης ο αριθμός των εγγεγραμμένων στα φιλολογικά τμήματα, ιδιαίτερα τα τμήματα γλωσσών (-2,3%) ενώ ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στις ανθρωπιστικές επιστήμες παραμένει σταθερός.

Αντίθετα σημαντική αύξηση (+6,8%) παρατηρείται στον αριθμό των εγγεγραμμένων στις οικονομικές επιστήμες, ενώ σταθερός παραμένει και ο αριθμός των εγγεγραμμένων στην κατεύθυνση AES των πανεπιστημίων.

Το 2000 στην Ιατρική και την Οδοντιατρική σημειώθηκε αύξηση του αριθμού φοιτητών σε σχέση με το 1999, ενώ το αντίθετο σημειώθηκε στη Φαρμακευτική.

Σημειώνεται επίσης μικρή αύξηση του αριθμού φοιτητών στα IUT.

Όσον αφορά την έμφυλη διάσταση των πανεπιστημιακών σπουδών θα μπορούσε να παρατηρηθεί ότι οι γυναίκες αποτελούν το 55,1% του συνόλου των φοιτητών. Ωστόσο η γυναικεία συμμετοχή είναι ισχυρότερη στον πρώτο και στον δεύτερο κύκλο σπουδών, όπου το ποσοστό γυναικών φθάνει αντίστοιχα το 55,5% και το 56,8%, παρά στον τρίτο κύκλο σπουδών (ποσοστό 50,2%).

Η γυναικεία συμμετοχή είναι ιδιαίτερα ισχυρή στις φιλολογικές επιστήμες, ιδιαίτερα στα Γράμματα και τις Γλώσσες, όπου οι γυναίκες αποτελούν το 75% περίπου των εγγεγραμμένων φοιτητών.

Αντίθετα μειωμένη είναι η συμμετοχή των γυναικών στις επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, όπου η αναλογία των γυναικών προς τους άνδρες είναι μικρότερη από 1:3.

Επίσης οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται σαφώς στις (φυσικές) επιστήμες των δομών και των υλικών (34%) και στη Μηχανική (22,6%).

Τέλος θα μπορούσε να σημειωθεί ότι οι γυναίκες ζεκινούν τις πανεπιστημιακές τους σπουδές σε μικρότερη ηλικία από τους άνδρες. (Βλέπε Πίνακα 9).

**Πίνακας 9. Φοιτητές εγγεγραμμένοι στο πρώτο έτος του πρώτου κύκλου των πανεπιστήμιων κατά ηλικία, φύλο, και επιστημονικό πεδίο 2000-01
(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)**

	κάτω των 18		19 ετών		20 ετών		21 ετών +		Σύνολο	
	Σύνολο	Γυν %	Σύνολο	Γυν %	Σύνολο	Γυν %	Σύνολο	Γυν %	Σύνολο	Γυν %
Δίκαιο-Πολιτικές Επιστήμες	16 618	73,0	8 146	64,3	3 578	61,3	4 404	47,2	32 746	66,1
Οικονομία και Διοίκησης (εκτός AES)	7 783	54,0	3 666	38,5	1 703	36,5	2 067	31,9	15 219	45,3
AES ⁽¹⁾	5 089	67,4	4 465	61,6	2 563	56,8	2 601	51,0	14 718	60,9
Γράμματα και Τέχνες	10 471	83,0	5 304	72,9	3 248	67,5	4 284	61,2	23 307	74,5
Γλώσσα και Φιλολογία	14 725	86,2	6 936	78,3	3 414	72,0	6 542	45,0	31 617	74,4
Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες	17 370	77,8	11 136	72,7	6 004	66,9	7 257	55,6	41 767	71,0
Επιστήμες τεχνολογίας των υλικών	19 174	34,8	5 638	26,3	2 199	23,9	1 528	18,0	28 539	31,4
Μηχανική και Τεχνολογία	2 722	22,8	1 031	14,2	468	13,7	876	28,9	5 097	21,3
Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Ζωής	8 424	66,5	3 933	57,8	1 685	52,2	1 039	40,5	15 081	60,9
Επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ⁽²⁾	4 687	41,0	3 527	30,4	1 868	22,1	1 071	21,1	11 153	32,5
Ιατρική - Οδοντιατρική	10 851	67,3	2 881	60,4	985	58,3	766	55,9	15 483	64,9
Φαρμακευτική	2 788	75,8	789	62,6	290	61,0	234	52,6	4 101	70,9
IUT	23 402	42,8	16 007	36,8	6 457	33,2	3 628	32,8	49 494	38,9
Μητροπολιτική Γαλλία	144 104	61,7	73 459	54,3	34 462	51,4	36 297	45,7	288 322	56,6
Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	146 820	61,8	74 822	54,3	35 287	51,5	37 144	45,9	294 073	56,6

¹. AES: Κατεύθυνση Οικονομίας, Διοίκησης και Κοινωνικών Επιστημών στα Πανεπιστήμια (filière administrative, économique et sociale)

². STAPS: Sciences et techniques des activités physiques et sportives

3.3.2. Τα IUT.

**Πίνακας 10. Κατανομή Φοιτητών DUT το 2000-2001 και απονεμηθέντες τίτλοι το 1999
(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM)**

Ειδικότητα	Φοιτητές έτους 2000-2001			Φοιτητές έτους 1999-2000	Αριθμός Τμημάτων (2000-2001)	Αριθμός Απονεμηθέντων Τίτλων 19998-1999	Αριθμός Απονεμηθέντων Τίτλων 1997-1998
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο				
Τομέας Παραγωγής:							
Χημεία	1 633	1 986	3 619	3 681	19	1 513	1 568
Βιολογία	2 074	3 841	5 915	5 915	33	2 715	2 581
Χημικές τεχνικές και παρασκευαστών	612	371	983	1 025	8	449	461
Τεχνικές κατασκευών	3 486	378	3 864	3 782	18	1 657	1 652
Ηλεκτρολογία και βιομηχανική πληροφορική	10 492	671	11 163	11 190	51	4 289	4 161
Βιομηχανικές τεχνικές και συντήρηση	2 404	106	2 510	2 512	25	966	1 029
Μηχανολογία και παραγωγή	7 678	443	8 121	8 237	43	3 233	3 269
Τεχνικές τηλεπικοινωνίας και δικτύων	2 595	290	2 885	2 572	21	811	734
Θερμικές τεχνικές και ενέργεια	1 576	118	1 694	1 697	15	650	690
Τεχνικές συσκευασίας και περιτυλίγματος	38	27	65	-	2	-	-
Υγιεινή, Ασφάλεια και Περιβάλλον	930	407	1 337	1 209	11	423	396
Φυσικές μετρήσεις	4 183	1 039	5 222	5 427	29	2 403	2 235
Οργάνωση Παραγωγής							
Επιστήμη και τεχνικές υλικών	665	122	787	791	8	266	189
Έλεγχος Ποιότητας	60	32	92	-	1	-	-
Σύνολο Τομέων Παραγωγής	40 059	10 203	50 262	49 969	305	20 155	19 695
Τομείς Υπηρεσιών							
Νομική - Δίκαιο	301	1 844	2 145	2 039	8	843	817
Κοινωνικές Επιστήμες	637	1 708	2 345	2 081	12	807	861
Διοίκηση Επιχειρήσεων	7 737	12 659	20 396	20 426	72	8 446	8 212
Διοίκηση και Εμπόριο	289	774	1 063	891	9	357	190
Διοίκηση, πληροφορική και μεταφορές	1 982	1 433	3 415	3 270	21	1 291	1 173
Επικοινωνίες	921	3 247	4 168	4 158	18	1 889	1 779
Πληροφορική	8 119	1 455	9 574	9 363	39	3 668	3 303
Υπηρεσίες και δίκτυα επικοινωνίας	1 251	554	1 805	1 416	15	386	284
Στατιστική και επεξεργασία δεδομένων	737	850	1 587	1 585	11	619	557
Τεχνικές επικοινωνίας	7 671	11 247	18 918	18 322	72	8 174	7 318
Σύνολο Τομέων Υπηρεσιών	29 645	35 771	65 416	63 551	277	26 480	24 494
Σύνολο Μητροπολιτικής Γαλλίας	69 704	45 974	115 678	113 520	582	46 635	44 189
Σύνολο Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	69 916	46 179	116 095	113 905	587	46 701	44 256

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα το 2000, στο σύνολο του Γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος (Γαλλία και DOM) 116.100 φοιτητές ήσαν εγγεγραμμένοι στα IUT και προετοιμάζονταν για DUT⁸.

Σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων στα IUT το 1999 σημειώνεται συνολικά αύξηση της τάξης +1,9%. Να σημειωθεί όμως ότι η αύξηση αυτή βαίνει μειούμενη, δεδομένου ότι το 1998 (σε σχέση με το 1999) είχε παρατηρηθεί αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων + 2,1%.

Αντίθετα μειώνεται ο αριθμός των φοιτητών που επιδιώκουν μια περαιτέρω εξειδίκευση στα IUT μετά την απόκτηση του DUT. 2357 φοιτητές προετοιμάζονταν για κάποιο δίπλωμα ανώτερο του DUT (-5%) και 794 για DNTS (-22%). Η εξέλιξη αυτή αντισταθμίζεται ωστόσο από την αύξηση του αριθμού των πρωτεγγραφομένων στα IUT το 2000 σε σχέση με το 1999 (+3,4%)

Ως προς την έμφυλη διάσταση των σπουδών στα IUT θα μπορούσε να παρατηρηθεί ότι οι γυναίκες αποτελούν το 39,8% των εγγεγραμμένων φοιτητών.

Συνολικά αποτελούν την πλειονότητα στους τομείς των Υπηρεσιών (55%). Αντίθετα αποτελούν μόλις το 20% των φοιτητών στους τομείς παραγωγής ακόμη και αν αποτελούν την πλειοψηφία στις ειδικότητες της Χημείας (55%) και της Βιολογίας (65%).

Συνολικά η γυναικεία συμμετοχή στους τομείς της παραγωγής αυξήθηκε κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες από το 1995-96, αύξηση ταυτόσημη με αυτή που σημειώθηκε στο σύνολο των IUT (3 ποσοστιαίες μονάδες)

**Πίνακας 11. Εξέλιξη Φοιτητών DUT και αριθμός απονεμηθέντων τίτλων
(Μητροπολιτική Γαλλία)**

	Τομείς Παραγωγής	Τομείς Υπηρεσιών	Σύνολο	Αριθμός Απονεμηθέντων Τίτλων	Αριθμός Τμημάτων
1975-1976 (1)	21 246	22 090	43 336	15 415	...
1980-1981 (1)	25 445	28 164	53 609	19 782	269
1985-1986 (1)	28 166	32 548	60 714	23 898	302
1989-1990 (1)	32 978	35 336	68 314	27 815	338
1990-1991 (1)	34 922	37 387	72 309	28 696	350
1991-1992 (1)	37 110	40 067	77 177	31 190	373
1992-1993 (1)	39 426	43 477	82 903	32 190	416

⁸ Diplôme Universitaire Technologique

1993-1994 (1)	42 508	47 075	89 583	35 819	468
1994-1995 (1)	44 459	49 270	93 729	37 362	498
1995-1996 (2)	46 261	54 492	100 753	39 466	518 (3)
1996-1997 (2)	48 283	57 149	105 432	39 792	546 (3)
1997-1998 (2)	49 049	60 363	109 412	44 189	551 (3)
1998-1999 (2)	49 121	62 135	111 256	46 635	562
1999-2000 (2)	49 969	63 551	113 520	...	579
2000-2001 (2)	50 262	65 416	115 678		582

1 Εκτός συνεχούς εκπαίδευσης / κατάρτισης αλλά περιλαμβανομένου του ειδικού έτους.

2 Όλες οι ειδικότητες και τα τμήματα.

3 Δεδομένα που έχουν αναπροσαρμοσθεί σε σχέση με τα αναφερόμενα στην έκθεση του 1998.

3.3.3. Οι Σχολές Μηχανικών

Πίνακας 12. Κατανομή Φοιτητών Σχολών Μηχανικών

(Μητροπολιτική Γαλλία)

	Φοιτητές 2000-0001	%	Αύξηση μεταξύ 2000- 01/1999 -00	Γυν.	Δείκτης Γυναικεί ^{ας} Συμμετοχής	Αριθμός Γυναικών 2000-01	Αριθμός Σχολών
Δημόσιες υπό την επίβλεψη του Υπ.Παιδείας							
Πανεπιστημιακές Σχολές	30 795	34,5	4,8	7 842	25,5	7,3	95
Εθνικές Σχολές Μηχανικών (ΕΝΙ)	2 934	3,3	4,2	200	6,8	-2,9	4
Εθνικά Ινστιτούτα Εφαρμοσμένων Επιστημών (INSA)	8 194	9,2	3,7	2 471	30,2	2,7	4
Εθνική Σχολή Τεχνών και Υλικών (ENSAM)	4 726	5,3	3,9	498	10,5	6,4	12
Άλλες Σχολές	5 888	6,6	3,4	996	16,9	6,3	13
Σχολές ανεξάρτητες από τα Πανεπιστήμια	21 742	24,3	3,7	4 165	19,2	3,7	33
Σύνολο	52 537	58,8	4,4	12 007	22,9	6,0	128
Δημόσιες υπό την επίβλεψη άλλου Υπουργείου							
Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας	4 010	4,5	4,3	2 300	57,4	7,2	15
Αμύνης	3 803	4,3	2,7	517	13,6	7,9	11
Βιομηχανίας	3 201	3,6	2,1	716	22,4	9,8	8
Τηλεπικοινωνιών	1 760	2,0	3,7	261	14,8	-2,2	3
Μεταφορών	1 509	1,7	5,5	347	23,0	11,9	5
Εργασίας	8	0,0	-50,0	3	37,5	-62,5	1
Δημοτική (Πόλη του Παρισιού)	379	0,4	-3,1	97	25,6	-33,1	2
Σύνολο	14 670	16,4	6,1	4 241	28,9	5,9	45
Ιδιωτικές	22 106	24,8	4,3	4 329	19,6	6,0	64
Σύνολο Σχολών Μηχανικών	89 313	100,0	4,6	20 577	23,0	6,0	237

Πίνακας 13. Εξέλιξη των Φοιτητών των Σχολών Μηχανικών

(Μητροπολιτική Γαλλία)

	Σύνολο Δημοσίων Υπουργείου Παιδείας		ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ		ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ		ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΆΛΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ		ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΩΝ	
	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή	Φοιτητές	Ετήσια Μεταβολή
1980-81	20 335	-	8 330	-	12 005	-	8 127	-	8 490	-	36 952	-
1985-86	25 849	4,9%	12 424	8,3%	13 425	2,3%	9 191	2,5%	10 325	4,0%	45 365	4,2%
1990-91	32 786	4,9%	17 325	6,9%	15 461	2,9%	10 865	3,4%	14 002	6,3%	57 653	4,9%
1995-96	43 836	2,9%	24 186	3,4%	19 650	2,4%	13 115	1,9%	18 689	2,9%	75 640	5,6%
1996-97	646	1,8%	24 839	2,7%	19 807	0,8%	13 202	0,7%	18 993	1,6%	76 841	1,6%
1997-98	46 218	3,5%	25 979	4,6%	20 239	2,2%	13 496	2,2%	19 384	2,1%	79 098	2,9%
1998-99	48 542	5,0%	27 520	5,9%	21 022	3,9%	13 928	3,2%	20 484	5,7%	82 954	4,9%
1999-00	50 340	3,7%	29 378	6,8%	20 962	-0,3%	14 219	2,1%	21 192	3,5%	85 751	3,4%
2000-01	52 537	4,4%	30 795	4,8%	21 742	3,7%	14 670	3,2%	22 106	4,3%	89 313	4,2%

Το 2000, στις 237 σχολές μηχανικών που λειτουργούν στο Γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα ήσαν εγγεγραμμένοι περίπου 89.300 φοιτητές. Ο αριθμός των φοιτητών των σχολών μηχανικών αυξήθηκε μεταξύ 1999-2000 και 2000-01 κατά 4,2%. Αύξηση του αριθμού των φοιτητών παρατηρείται σε όλες τις σχολές, ιδιωτικές και δημόσιες.

Στις δημόσιες σχολές είναι εγγεγραμμένοι 6 στους 10 φοιτητές των σχολών μηχανικών. Ο πανεπιστημιακός τομέας έχει υποδεχτεί περίπου 30.800 φοιτητές μηχανικής αλλά και ο ιδιωτικός τομέας παρουσιάζεται δυναμικός καθώς σε αυτόν φοιτούν 22.100 φοιτητές περίπου.

Μετά από μια μικρή μείωση του αριθμού των πρωτοεγγραφομένων φοιτητών το 1999-2000, ο αριθμός των πρωτοεγγραφομένων αυξήθηκε εκ νέου το 2000 (+6,2%). Η αύξηση ήταν ιδιαίτερα εμφανής στις πανεπιστημιακές και στις ιδιωτικές σχολές, όπου έφθασε αντίστοιχα το +7,8% και το +7,5%.

Η γυναικεία συμμετοχή στις σχολές μηχανικών είναι μάλλον μικρή και εμφανίζεται ιδιαίτερα διαφοροποιημένη κατά σχολή. Συνολικά η αναλογία φοιτητριών – φοιτητών μηχανικής είναι περίπου 1:5 και μόνο στις σχολές υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα.

**Πίνακας 14. Σχολική Προέλευση (%) των πρωτοεγγραφομένων στις σχολές Μηχανικών
(Μητροπολιτική Γαλλία)**

Τύπος Σχολής	Baccalaureat	CPGE	DEUG	DUT-BTS	Licence Maîtrise	Μηχανικοί Ζου κύκλου	Άλλο	Σύνολο	Φοιτητές
Δημόσια υπό την επίβλεψη του Υπ.Παιδείας	19,8	46,0	8,1	14,6	6,2	1,0	4,2	100,0	18 003
Δημόσια υπό την επίβλεψη άλλου Υπουργείου	1,6	66,6	2,9	1,4	9,2	10,6	7,8	100,0	5 247
Ιδιωτική	35,1	41,5	3,4	13,0	3,4	0,6	3,0	100,0	7 800
Σύνολο	20,6	48,4	6,1	11,9	6,0	2,5	4,5	100,0	31 050

Μπορεί να παρατηρηθεί ότι εδώ και πολλά χρόνια περίπου οι μισοί πρωτοεγγραφόμενοι στις σχολές μηχανικών προέρχονται από τμήματα προετοιμασίας για τις Grandes Écoles. Η αναλογία των προερχομένων από τμήματα CPGE είναι ιδιαίτερα αυξημένη στις δημόσιες σχολές μηχανικών που δεν βρίσκονται υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Παιδείας. Επίσης αυξάνεται ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται στις σχολές μηχανικών μετά την απόκτηση του bac.

3.3.4. Οι Σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου

Πίνακας 15. Φοιτητές κατά τύπο Σχολής (2000-01)

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM)

Τύπος Σχολής	Φοιτητές 2000-01			% Γυν	% ξένων φοιτητών	Φοιτητές 1999-00	Μεταβολή %
	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο				
Σχολές Εμπορίου							
Groupe I	22 325	19 705	42 030	46,9	8,2	38 798	8,3
Groupe II	2 956	1 895	4 851	39,1	21,3	3 854	25,9
Groupe III	8 691	7 596	16 287	46,6	10,8	13 000	25,3
Σύνολο	33 972	29 196	63 168	46,2	9,9	55 652	13,5
Σχολές Πωλήσεων	290	103	393	26,2	7,4	418	-6,0
Σύνολο Μητροπολιτική Γαλλία	34 262	29 299	63 561	46,1	9,9	56 070	13,4
Σύνολο Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	34 393	29 512	63 905	46,2	9,8	56 303	13,5

Το 2000 οι σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου στη μητροπολιτική Γαλλία υποδέχτηκαν 63.600 φοιτητές, 7.500 περισσότερους από την προηγούμενη χρονιά.

Σημειώνεται αύξηση του αριθμού πρωτεγγραφομένων για τρίτη συνεχή χρονιά (+9,3% το 1998-99, +9,7% το 1999-2000 και τέλος +13,4% το 2000-2001).

Και στα τρία γκρουπ σχολών εμφανίζεται αύξηση του αριθμού φοιτητών. Στις σχολές του γκρουπ I εμφανίζεται αύξηση του αριθμού φοιτητών κατά +8,3%. Σε αυτό το γκρουπ είναι εγγεγραμμένος περίπου 1 στους 3 φοιτητές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου. Ακόμα πιο σημαντική εμφανίζεται η αύξηση στις σχολές των γκρουπ II και III, όπου φθάνει αντίστοιχα το +25,9% και το +25,3% .

Η γυναικεία συμμετοχή στις σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου είναι σημαντική καθώς οι γυναίκες αποτελούν το 46,2% του συνόλου των φοιτητών. Επίσης σημαντική είναι η παρουσία των ξένων φοιτητών των οποίων το ποσοστό φθάνει στο 9,8% του συνόλου.

Πίνακας 16. Εξέλιξη των φοιτητών των Σχολών Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM για το 2000-01)

	Μητροπολιτική Γαλλία							Μητροπολιτική Γαλλία + DOM
	1990-	1995-	1996-	1997-	1998-	1999-	2000	
	1991	1996	1997	1998	1999	2000	2001	
Σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου	46 006	50 416	47 062	46 759	51 090	56 070	63 561	63 905
Ετήσια Μεταβολή (%)	-	9,6	-6,7	-0,6	9,3	9,7	13,4	13,5
Αριθμός Σχολών	193	252	233	227	217	226	226	230

Πίνακας 17. Επίπεδο σπουδών των φοιτητών κατά την είσοδό τους στις σχολές Εμπορίου και Διοίκησης το 2000-01
 (Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM)

Προέλευση	groupe I		groupe II		groupe III		Σύνολο		Φοιτητές 1999-00	Μεταβολή % ⁽¹⁾
	Total	%	Total	%	Total	%	Total	%		
Επιπέδο baccalauréat	-		-		25	0,3	25	0,1	25	0,0
Baccalauréat	2 496	15,3	838	33,3	3 333	41,0	6 667	24,8	5 584	19,4
CPGE	5 273	32,4	110	4,4	39	0,5	5 422	20,1	5 447	-0,5
BTS-DUT	2 222	13,6	363	14,4	2 548	31,4	5 133	19,1	4 564	12,5
DEUG-DEUST	583	3,6	119	4,7	294	3,6	996	3,7	1 111	-10,4
2ος κύκλος πανεπιστημίου	1 753	10,8	132	5,2	659	8,1	2 544	9,4	2 278	11,7
3ος κύκλος πανεπιστημίου	525	3,2	20	0,8	102	1,3	647	2,4	769	-15,9
Σχολές Μηχανικών	564	3,5	4	0,2	66	0,8	634	2,4	570	11,2
Σχολές Εμπορίου	346	2,1	108	4,3	166	2,0	620	2,3	630	-1,6
άλλη	2 524	15,5	822	32,7	892	11,0	4 238	15,7	3 561	19,0
Σύνολο	16 286	100,0	2 516	100,0	8 124	100,0	26 926	100,0	24 539	9,7

¹.Σε σχέση με το 1999-2000

Από τους δύο παραπάνω πίνακες συνάγονται τα εξής:

Τα τελευταία δέκα χρόνια ο αριθμός των πρωτοεγγραφομένων στις σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου αυξάνεται συνεχώς (+9,7% το 2000-01)

Οι πρωτοεγγραφόμενοι μετά την απόκτηση του bac⁹ ανέρχονται περίπου σε 25% του συνόλου και είναι περισσότεροι από τους εγγραφόμενους μετά από παρακολούθηση τμήματος προετοιμασίας για τις Grandes Écoles¹⁰, (ποσοστό περίπου 20%). Οι προερχόμενοι από τμήματα CPGE κατευθύνονται κυρίως προς τις grandes écoles του γκρουπ I.

Θα μπορούσε ακόμη να σημειωθεί ότι 22,8% των πρωτοεγγραφομένων στις σχολές Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εμπορίου είναι κάτοχοι διπλώματος BTS, DUT ή DEUG.

Αυξάνεται επίσης η παρουσία των διπλωματούχων του δεύτερου κύκλου των οποίων το ποσοστό το 2000-01 ανήλθε σε 9,4%.

⁹ Απολυτήριο λυκείου.

¹⁰ Μεγάλες Σχολές.

3.3.5. Τα Τμήματα Προετοιμασίας για τις *Grandes Ecoles*

Πίνακας 18. Εξέλιξη φοιτητών CPGE

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM για το 2000-01)

	Μητροπολιτική Γαλλία								Μητροπολιτική Γαλλία + DOM
	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2000
	1981	1991	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2001
Τμήματα Επιστημονικά	26 403	42 392	47 757	48 375	47 756	45 582	44 587	43 948	44 373
Ετήσια Μεταβολή %	-	-	8,0	1,3	-1,3	-4,6	-2,2	-1,4	-1,3
Τμήματα Οικονομικά	5 964	13 191	11 735	13 407	14 296	14 921	15 344	15 580	15 778
Ετήσια Μεταβολή %	-	-	5,2	14,2	6,6	4,4	2,8	1,5	1,8
Τμήματα Φιλολογικά	6 990	8 770	10 578	10 554	10 624	10 321	10 300	10 000	10 112
Ετήσια Μεταβολή %	-	-	7,6	-0,2	0,7	-2,9	-0,2	-2,9	
Σύνολο CPGE	39 357	64 353	70 070	72 336	72 676	70 824	70 231	69 528	70 263
Ετήσια Μεταβολή %	-	-	7,5	3,2	0,5	-2,5	-0,8	-1,0	-0,8

Το 2000 στη μητροπολιτική Γαλλία 69.500 φοιτητές παρακολουθούσαν τάξεις προετοιμασίας για τις grandes écoles. Στο σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος ο αριθμός αυτός αυξάνεται σε 70.300 φοιτητές. Συνολικά, το 2000 ο αριθμός φοιτητών στις CPGE εμφανίζει μικρή μείωση της τάξης του -1,0% σε σχέση με το 1999.

Η μείωση δεν αφορά τα τμήματα οικονομικής / εμπορικής κατεύθυνσης όπου οι εγγεγραμμένοι φθάνουν τις 15.600 και όπου η αύξηση των φοιτητών είναι συνεχής τα τελευταία έξι χρόνια. Σε αυτά τα τμήματα το 2000-2001 παρατηρείται αύξηση του αριθμού φοιτητών κατά 1,5%.

Αντίθετα ο αριθμός εγγραφομένων στα τμήματα επιστημονικής κατεύθυνσης (49.950) μειώθηκε το 2000 κατά 1,4%. Θα μπορούσε όμως να σημειωθεί ότι η μείωση αυτή είναι μικρότερη από την παρατηρηθείσα μείωση τις δύο προηγούμενες χρονιές.

Τέλος στα τμήματα φιλολογικής κατεύθυνσης ο αριθμός εγγραφέντων το 2000 έφθασε τα 10.000 άτομα και η μείωση του αριθμού φοιτητών αντιστοιχεί σε 2,9% σε σχέση με το 1999.

Πίνακας 19. Φοιτητές CPGE κατά έτος και φύλο 2000-2001

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM για το 2000-01)

	Δημόσιες			Ιδιωτικές			Σύνολο			% Γυν.
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	
Εθνική Εκπαίδευση	33 701	23 550	57 251	7 195	3 404	10 599	40 896	26 954	67 850	39,7
Τμήματα Επιστημονικά	26 629	10 074	36 703	4 753	1 210	5 963	31 382	11 284	42 666	26,4
1ο έτος	13 149	5 697	18 846	2 405	685	3 090	15 554	6 382	21 936	29,1
2ο έτος	13 480	4 377	17 857	2 348	525	2 873	15 828	4 902	20 730	23,6
Τμήματα Οικονομικά	4 952	6 529	11 481	2 213	1 663	3 876	7 165	8 192	15 357	53,3
1ο έτος	2 578	3 593	6 171	1 076	854	1 930	3 654	4 447	8 101	54,9
2ο έτος	2 374	2 936	5 310	1 137	809	1 946	3 511	3 745	7 256	51,6
Τμήματα Φιλολογικά	2 120	6 947	9 067	229	531	760	2 349	7 478	9 827	76,1
1ο έτος	1 150	4 238	5 388	143	364	507	1 293	4 602	5 895	78,1
2ο έτος	970	2 709	3 679	86	167	253	1 056	2 876	3 932	73,1
Άλλα Υπουργεία (1)	1 246	432	1 678	-	-	-	1 246	432	1 678	25,7
Τμήματα Επιστημονικά	939	343	1 282	-	-	-	939	343	1 282	26,8
1ο έτος	373	116	489	-	-	-	373	116	489	23,7
2ο έτος	566	227	793	-	-	-	566	227	793	28,6
Τμήματα Οικονομικά	188	35	223	-	-	-	188	35	223	15,7
1ο έτος	98	23	121	-	-	-	98	23	121	19,0
2ο έτος	90	12	102	-	-	-	90	12	102	11,8
Τμήματα Φιλολογικά	119	54	173	-	-	-	119	54	173	31,2
1ο έτος	52	41	93	-	-	-	52	41	93	44,1
2ο έτος	67	13	80	-	-	-	67	13	80	16,3
Μητροπολιτική Γαλλία	34 947	23 982	58 929	7 195	3 404	10 599	42 142	27 386	69 528	39,4
Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	35 295	24 331	59 626	7 207	3 430	10 637	42 502	27 761	70 263	39,5

Το 85% των φοιτούντων σε τμήματα CPGE είναι εγγεγραμμένο σε τμήματα δημοσίων σχολών. Το ποσοστό των φοιτούντων σε τμήματα δημοσίων σχολών ανέρχεται σε 92% για τα τμήματα φιλολογικής κατεύθυνσης, σε 86% για τα τμήματα επιστημονικής κατεύθυνσης και σε 75% για τα τμήματα οικονομικής /εμπορικής κατεύθυνσης .

Η συμμετοχή των γυναικών αυξάνεται ελαφρά κάθε χρόνο. Το 2000-2001 το ποσοστό των γυναικών που ενεγράφησαν σε τάξεις CPGE ανήλθε σε 39,5% (έναντι 38,8% το 1999-2000). Οι γυναίκες αποτελούν την πλειονότητα στα τμήματα φιλολογικής κατεύθυνσης, όπου το ποσοστό τους ανέρχεται στο 75% των φοιτούντων. Επίσης στα τμήματα οικονομικής /εμπορικής κατεύθυνσης αποτελούν το 50% των φοιτούντων.

Αντίθετα υποεκπροσωπούνται στα τμήματα επιστημονικής κατεύθυνσης όπου το ποσοστό τους ανέρχεται στο 25% περίπου των φοιτούντων. Εξαίρεση αποτελούν τα τμήματα κτηνιατρικής όπου οι 7 στους 10 φοιτούντες είναι γυναίκες. Αυξημένη είναι η

γυναικεία συμμετοχή και στα τμήματα βιολογίας – χημείας – φυσικής - επιστημών της γης γυναίκες είναι 6 στους 10 φοιτούντες.

**Πίνακας 20. Σχολική Προέλευση των εγγεγραμμένων στο 1^ο έτος των CPGE το 2000-01
(Μητροπολιτική Γαλλία)**

	Bac Γενικής Κατεύθυνσης			Bac Τεχνολογικής Κατεύθυνσης			Άλλη Προέλευση	%	Πρωτοεγγραφόμενοι 2000-2001
	Term. S	Term. ES	Term. L	Term. STI	Term. STT	Άλλο			
Τμήματα Επιστημονικά	94,9	0,1	0,1	3,5	0,1	0,7	0,6	100,0	21 575
Τμήματα Οικονομικά	51,0	39,3	1,6	ns	6,5	0,0	1,5	100,0	8 067
Τμήματα Φιλολογικά	18,8	14,7	65,9	0,0	0,0	0,1	0,6	100,0	5 945
Μητροπολιτική Γαλλία	70,6	11,0	12,4	2,3	1,5	0,5	0,7	100,0	35 587

Το 95% των εγγραφομένων στις CPGE είναι κάτοχοι bac γενικής κατεύθυνσης. Από αυτούς, οι 7 στους 10 είναι κάτοχοι bac S, και λίγο πάνω από 2 στους 10 είναι κάτοχοι bac ES ή L¹¹.

Επί σειρά ετών, χαμηλό, περίπου 4%, παραμένει το ποσοστό των κατόχων bac τεχνολογικής κατεύθυνσης που εγγράφονται στις CPGE.

¹¹ Τα διαφορετικά term των bac του Πίνακα 20 αναφέρονται σε διαφορετικές δέσμες.

3.3.6. Τα STS

Πίνακας 21. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων στα STS και τάξεις προετοιμασίας DECF

(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM για το 2000-01)

	Μητροπολιτική Γαλλία									Μητροπολιτική Γαλλία + DOM
	1980-81	1990-91	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01	2000-01	
STS :										
Δημόσια Εθνική Εκπαίδευση (Υπ.Παιδείας)	40 067	107 437	145 058	148 385	148 582	148 944	149 654	149 441	154 086	
Ετήσια Μεταβολή %	-	10,4	1,7	2,3	0,1	0,2	0,5	-0,1	-0,1	
Δημόσια (Υπ. Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας)	3 037	9 283	12 735	13 212	13 862	14 235	14 397	14 254	14 443	
Ετήσια Μεταβολή %	-	11,8	-2,1	3,7	4,9	2,7	1,1	-1,0	-1,1	
Ιδιωτική	24 211	82 364	67 440	68 749	70 695	71 121	72 713	73 100	74 091	
Ετήσια Μεταβολή %	-	13,0	-7,0	1,9	2,8	0,6	2,2	0,5	0,7	
Σύνολο	67 315	199 084	225 233	230 346	233 139	234 300	236 764	236 795	242 620	
Ετήσια Μεταβολή %	-	11,5	-1,3	2,3	1,2	0,5	1,1	0,0	0,1	
DECF	-	3 086	5 960	6 007	6 088	6 260	6 269	6 045	6 229	
Ετήσια Μεταβολή %	-	-	-1,7	0,8	1,3	2,8	0,1	-3,6	-3,4	

Το 2000, 236.800 φοιτούντες ήσαν εγγεγραμμένοι σε τμήματα STS της μητροπολιτικής Γαλλίας και 242.600 στο σύνολο του γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ο αριθμός τους παρέμενε σταθερός σε σχέση με το 1999.

6.050 άτομα φοιτούσαν σε τάξεις προετοιμασίας για DECF. Ο αριθμός τους εμφανίζει μείωση της τάξης του -3,6%.

Οι δημόσιες σχολές υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Παιδείας της Γαλλίας δέχτηκαν 149.400 φοιτούντες – σχεδόν τα δύο τρίτα των εγγεγραμμένων στα STS. Ωστόσο ο συνολικός αυτός αριθμός παρουσιάζει ελαφρά μείωση (της τάξης του -0,1%). Αντίθετα οι ιδιωτικές σχολές, (73.100 φοιτούντες) εμφανίζουν αύξηση της τάξης του αριθμού εγγεγραμμένων κατά +0,5%.

Οι δημόσιες σχολές υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας, μετά από τέσσερα συνεχή χρόνια αύξησης του αριθμού εγγεγραμμένων, εμφανίζουν μείωση του αριθμού τους κατά -1%.

Πίνακας 22. Φοιτητές Εγγεγραμμένοι (STS, DECF) κατά έτος σπουδών και φύλο, 2000-01
(Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία,+ DOM)

	Δημόσιες			Ιδιωτικές			Σύνολο			% Γυν
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	
Δημόσια Εθνική Εκπαίδευση (Υπ.Παιδείας)	75 040	74 401	149 441	26 153	37 532	63 685	101 193	111 933	213 126	52,5
Τάξεις για	482	1 192	1 674	570	810	1 380	1 052	2 002	3 054	65,6
DPECF	385	535	920	379	268	647	764	803	1 567	51,2
STS στο 1 έτος	41	55	96	21	42	63	62	97	159	61,0
STS στα 2 έτη	73 093	70 324	143 417	24 656	35 314	59 970	97 749	105 638	203 387	51,9
STS στα 32 έτη	234	1 337	1 571	102	619	721	336	1 956	2 292	85,3
DMA στα 2 έτη	244	402	646	37	5	42	281	407	688	59,2
DSAA	129	272	401	-	-	-	129	272	401	67,8
DNTS και post-BTS	432	284	716	388	474	862	820	758	1 578	48,0
Δημόσια (Υπ.Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας)	9 208	5 046	14 254	4 863	2 665	7 528	14 071	7 711	21 782	35,4
STS στο 1 έτος	199	79	278	99	42	141	298	121	419	28,9
STS στο 2 έτη	9 009	4 967	13 976	4 764	2 623	7 387	13 773	7 590	21 363	35,5
Άλλα Υπουργεία	-	-	-	854	1 033	1 887	854	1 033	1 887	54,7
Τάξεις για	-	-	-	26	31	57	26	31	57	54,4
DPECF	-	-	-	26	20	46	26	20	46	43,5
STS στα 2 έτη	-	-	-	738	859	1 597	738	859	1 597	53,8
STS στα 3 έτη	-	-	-	2	76	78	2	76	78	97,4
DMA	-	-	-	36	25	61	36	25	61	41,0
post-BTS	-	-	-	26	22	48	26	22	48	45,8
Σύνολο STS Μητροπολιτική Γαλλία	84 248	79 447	163 695	31 870	41 230	73 100	116 118	120 677	236 795	51,0
Σύνολο STS Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	86 545	81 984	168 529	32 220	41 871	74 091	118 765	123 855	242 620	51,0
DECF :										
Εθνική Εκπαίδευση	1 337	2 078	3 415	1 289	1 231	2 520	2 626	3 309	5 935	55,8
Άλλα Υπουργεία	-	-	-	59	51	110	59	51	110	46,4
Σύνολο DECF Μητροπολιτική Γαλλία	1 337	2 078	3 415	1 348	1 282	2 630	2 685	3 360	6 045	55,6
Σύνολο DECF Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	1 411	2 165	3 576	1 297	1 246	2 543	2 708	3 411	6 119	55,7

Η γυναικεία συμμετοχή είναι σταθερή εδώ και πολλά χρόνια. 120.700 γυναίκες ήσαν εγγεγραμμένες στα τμήματα STS, λίγο πάνω από το 50% του συνόλου. Οι σχολές του δημόσιου τομέα δέχονται σημαντικά λιγότερες γυναίκες (ποσοστό 50%) από τις αντίστοιχες του ιδιωτικού (ποσοστό 59%).

Πάντως οι σχολές του δημόσιου τομέα προσφέρουν συχνότερα σπουδές συνδεδεμένες με τη βιομηχανική παραγωγή, οι οποίες ακολουθούνται περισσότερο από άνδρες.

Οι σχολές υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Αγροτικής Παραγωγής και Αλιείας δέχονται το μικρότερο αριθμό γυναικών. Σε αυτές το ποσοστό γυναικών ανέρχεται σε 35,5%.

Στα STS εγγράφονται κυρίως κάτοχοι bac τεχνολογικής κατεύθυνσης. Το 62% των εγγραφομένων σε ειδικότητες σχετικές με τη βιομηχανική παραγωγή είναι κάτοχοι bac STI, ενώ το 45% των εγγραφομένων σε ειδικότητες σχετικές με τις υπηρεσίες είναι κάτοχοι bac STT.

Μόνον οι 2 στους 10 εγγραφόμενους στα STS είναι κάτοχοι bac γενικής κατεύθυνσης.

Πιο σημαντική είναι η συμμετοχή των κατόχων bac επαγγελματικής κατεύθυνσης, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν περίπου 6% του συνόλου των εγγραφομένων στα STS.

3.3.7. Τα Ινστιτούτα Επιστημών της Εκπαίδευσης - IUMF

**Πίνακας 23. Εξέλιξη των Φοιτητών IUMF από το 1991-92
(Μητροπολιτική Γαλλία)**

	1991-92 ⁽¹⁾	1996-97 ⁽²⁾	1997-98 ⁽²⁾	1998-99 ⁽²⁾	1999-2000 ⁽³⁾	2000-01 ⁽³⁾	Άνδρες	Γυναικες
1ο έτος - πρωτοβάθμια	6 766	14 301	14 720	15 505	16 158	15 783	2 926	12 857
Μεταβολή (%)		3%	3%	5%	4%	-2%		
2ο έτος - πρωτοβάθμια εκτός της ειδικότητας PE (Δημοτικής Εκπαίδευσης)	14 805	11 450	10 042	9 937	11 062	14 095	2 447	11 648
Μεταβολή (%)		-8%	-12%	-1%	11%	27%		
2ο έτος - πρωτοβάθμια περιλαμβανομένης της ειδικότητας PE (Δημοτικής Εκπαίδευσης)					12 529	15 411	2 831	12 580
Σύνολο πρωτοβάθμιας εκτός ειδικότητας PE (Δημοτικής Εκπαίδευσης)	21 571	25 751	24 762	25 442	27 220	29 878	5 373	24 505
Μεταβολή (%)		-2%	-4%	3%	7%	10%	18% (4)	82% (4)
1ο έτος - δευτεροβάθμιας	21 174	44 019	42 340	40 710	38 355	33 561	12 592	20 969
Μεταβολή (%)		1%	-4%	-4%	-6%	-12%		
2ο έτος - δευτεροβάθμιας	11 863	14 075	14 203	13 659	13 408	13 299	5 478	7 821
Μεταβολή (%)		-2%	1%	-4%	-2%	-1%		
Σύνολο 2ου βαθμού	33 037	58 184	56 543	54 369	51 763	46 860	18 070	28 790
Μεταβολή (%)		0%	-3%	-4%	-5%	-9%	39% ⁽⁴⁾	61% (4)
Σύνολο 1ου έτους	27 940	58 410	57 060	56 215	54 513	49 344	15 518	33 826
Μεταβολή (%)		2%	-2%	-1%	-3%	-9%	31% (4)	69% (4)
Σύνολο 2ου έτους εκτός ειδικότητας PE (Δημοτικής Εκπαίδευσης)	26 668	25 525	24 245	23 596	24 470	27 394	7 925	19 469
Μεταβολή (%)		-5%	-5%	-3%	4%	12%	29% (4)	71% (4)
Σύνολο εκτός ειδικότητας PE (Δημοτικής Εκπαίδευσης)	54 608	83 935	81 305	79 811	78 983	76 738	23 443	53 295
Μεταβολή (%)		0%	-3%	-2%	-1%	-3%	31% (4)	69% (4)
Γενικό Σύνολο					80 450	78 054	23 827	54 227
						-3%	31% (4)	69% (4)

1. Πηγή: Έρευνα DGES – που αφορούσε τους φοιτητές μερικής φοίτησης.

2. Πηγή: Έρευνα DEP, DPD no 54.

3. Πηγή: Έρευνα DPD SISE.

4. Ποσοστά ανδρών και γυναικών επί του συνόλου. PE (Professeurs des écoles)-καθηγητές Δημοτικής / Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στα IUMF ολοκληρώνεται η κατάρτιση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των τριών κατευθύνσεων του γαλλικού

εκπαιδευτικού συστήματος (γενικής, τεχνολογικής και επαγγελματικής). Η διάρκεια σπουδών είναι δύο έτη. Οι πρωτεγγραφόμενοι στα IUMF είναι κάτοχοι licence ή άλλου πτυχίου που πιστοποιεί τουλάχιστον τρία έτη σπουδών μετά το bac.

Από τον Πίνακα 23 γίνεται εμφανής η συνεχής πτώση από το 1996 του συνολικού αριθμού των εγγραφομένων στα IUMF. Η μείωση του αριθμού τους το 2000 ανέρχεται σε -3%.

Μετά από μια πρώτη μείωση της τάξης του -4% το 1997-98 οι αριθμοί των φοιτητών για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αυξάνονται τα τρία επόμενα έτη κατά +3%, +7% και +10%.

Αντίθετα η μείωση του συνολικού αριθμού των φοιτητών για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση γίνεται όλο και πιο εμφανής την τελευταία τετραετία. Παρατηρείται μείωση -3% το 1997-98, -4% το 1998-99, -5% το 1999-2000 και τέλος -9% το 2000-2001. Η μείωση του αριθμού των φοιτητών του πρώτου έτους (-12%), μετά το 1997, γίνεται κάθε χρόνο πιο εμφανής. Αντισταθμίζεται ωστόσο από μια αύξηση των «σε πρακτική άσκηση» (stagiaires) του δεύτερου έτους της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά 27% το 2000.

Ως προς την έμφυλη διάσταση μπορεί να σημειωθεί ότι περίπου 7 στους 10 εγγεγραμμένους στα IUMF είναι γυναίκες. Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 82% των φοιτητών και «σε πρακτική άσκηση» της πρωτοβάθμιας ενώ το ποσοστό τους μειώνεται στο 61% για τη δευτεροβάθμια.

Όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 24 η κατανομή των εγγεγραμμένων στα IUMF αποκαλύπτει μια προτίμηση των φοιτητών για ένταξή τους στο καθηγητικό σώμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (68% των φοιτητών του πρώτου έτους). Επίσης δείχνει μια προτίμηση για απόκτηση του CAPES (Certificat d' Aptitude au professorat de l' enseignement du second degrés): 49% έναντι 32% για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Σε 4 IUMF, περίπου 8 στους 10 φοιτητές προετοιμάζονται για το διαγωνισμό για ένταξη στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (μάλιστα στο IUMF του Παρισιού το ποσοστό αυτό φθάνει το 92%).

Στα περισσότερα ιδρύματα η πλειονότητα των φοιτητών προετοιμάζεται για ένταξη στο καθηγητικό σώμα της δευτεροβάθμιας, Μάλιστα στην ευρύτερη περιοχή του Παρισιού (που περιλαμβάνει τα IUMF του Παρισιού, της Créteil και των Βερσαλλιών) το ποσοστό των φοιτητών που προετοιμάζονται για CAPES φθάνει το 83%.

Πίνακας 24: Κατανομή Φοιτητών στα IUMF, 2000-2001
 (Μητροπολιτική Γαλλία, Μητροπολιτική Γαλλία + DOM, TOM, Σύνολο χώρας)

	Πρώτο έτος						Δεύτερο έτος						
	Πρωτο-βάθμια	Δευτερο-βάθμια	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ CAPES	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ CAPET	Σύνολο 1ου έτους	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ CAFEP	Πρωτο-βάθμια	Δευτερο-βάθμια	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ CAFEP	Σύνολο 2ου έτους	Σύνολο Φοιτητών		
Aix-Marseille	716	1 507	1 052	137	2 223	96	692	723	40	1 415	3 638		
Amiens	640	590	390	35	1 230	34	547	378	5	925	2 155		
Besançon	376	612	362	74	988	17	327	309	8	636	1 624		
Bordeaux	584	1 977	1 527	63	2 561	160	502	707	-	1 209	3 770		
Caen	408	704	454	9	1 112	39	264	302	16	566	1 678		
Clermont-Ferrand	366	809	559	15	1 175	48	248	324	20	572	1 747		
Corse	134	160	104	4	294	-	33	24	-	57	351		
Dijon	343	862	626	48	1 205	26	312	269	7	581	1 786		
Grenoble	690	906	691	49	1 596	73	704	424	34	1 128	2 724		
Lille	1 234	2 788	2 005	167	4 022	234	1 062	939	59	2 001	6 023		
Limoges	203	529	401	5	732	8	113	202	-	315	1 047		
Lyon	858	2 062	1 521	77	2 920	185	685	981	69	1 666	4 586		
Montpellier	700	1 359	991	70	2 059	80	674	587	-	1 261	3 320		
Nancy-Metz	669	1 386	967	96	2 055	32	694	585	12	1 279	3 334		
Nantes	556	1 433	1 084	42	1 989	271	489	510	24	999	2 988		
Nice	527	708	502	52	1 235	35	460	221	-	681	1 916		
Orléans-Tours	786	1 099	834	63	1 885	93	508	499	19	1 007	2 892		
Poitiers	378	831	567	49	1 209	32	338	395	18	733	1 942		
Reims	406	594	388	34	1 000	23	433	343	9	776	1 776		
Rennes	550	1 743	1 359	54	2 293	210	358	701	89	1 059	3 352		
Rouen	547	947	667	49	1 494	47	457	360	8	817	2 311		
Strasbourg	427	1 130	864	64	1 557	51	581	522	9	1 103	2 660		
Toulouse	548	1 840	1 001	250	2 388	126	629	817	43	1 446	3 834		
Σύνολο Επαρχιών	12 646	26 576	18 916	1 506	39 222	1 920	11 110	11 122	489	22 232	61 454		
Paris	354	4 004	3 610	66	4 358	206	544	423	29	967	5 325		
Créteil	1 292	1 249	636	109	2 541	20	1 819	806	17	2 625	5 166		
Versailles	1 491	1 732	937	106	3 223	101	1 938	948	31	2 886	6 109		
Σύνολο Ile-de-France	3 137	6 985	5 183	281	10 122	327	4 301	2 177	77	6 478	16 600		
Σύνολο Μητροπολιτικής Γαλλίας	15 783	33 561	24 099	1 787	49 344	2 247	15 411	13 299	566	28 710	78 054		
Antilles-Guyane	283	271	220	17	554	-	393	21	-	414	968		
La Réunion	343	399	213	50	742	8	305	115	-	420	1 162		
Σύνολο DOM	626	670	433	67	1 296	8	698	136	-	834	2 130		
Σύνολο Μητροπολιτικής Γαλλίας + DOM	16 409	34 231	24 532	1 854	50 640	2 255	16 109	13 435	566	29 544	80 184		
Ειρηνικού	-	137	130	-	137	-	-	52	-	52	189		
Σύνολο Χώρας	16 409	34 368	24 662	1 854	50 777	2 255	16 109	13 487	566	29 596	80 373		

Αντίθετα, σε 7 IUMF οι φοιτητές προετοιμάζονται εξίσου για τη συμμετοχή στους διαγωνισμούς για την ένταξη στο σώμα των διδασκόντων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, CAPE (Certificat d' Aptitude au professorat de l' enseignement des écoles) και CAPES. Αυτά είναι τα IUMF Besançon, Caen, Grenoble, Nice, Orléans -Tours, Reims, και Rouen.

Τέλος σε 6 IUMF, οι φοιτητές προετοιμάζονται κυρίως για CAPE και ένταξη στο σώμα των διδασκόντων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, Αυτά είναι τα IUMF Amiens, Corse, Créteil, Versailles, Antilles-Guyane και La Réunion.

3.4. Ξένοι Φοιτητές στα Γαλλικά Πανεπιστήμια

Πίνακας 25: Εξέλιξη του Αριθμού Ξένων Φοιτητών στα Γαλλικά Πανεπιστήμια
(Μητροπολιτική Γαλλία)

	1985-86	1992-93	1993-94	1994-95	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99	1999-00	2000-01
Αριθμός Φοιτητών	131 979	138 477	139 563	134 418	129 761	125 205	121 624	121 582	128 788	140 849
Ετήσια Μεταβολή (%)		1,1	0,8	-3,7	-3,5	-3,5	-2,9	0,0	5,9	9,4
Ποσοστό Ξένων Φοιτητών (%)	13,6	10,7	10,0	9,4	8,9	8,6	8,5	8,7	9,2	10,0

Το 2000, ο αριθμός των ξένων φοιτητών στα γαλλικά πανεπιστήμια αυξάνεται, ενώ ο αριθμός των Γάλλων φοιτητών μειώνεται (αύξηση του αριθμού ξένων φοιτητών κατά +9,4% και μείωση των Γάλλων φοιτητών κατά -0,4%).

Ο αριθμός των ξένων φοιτητών, που από το 1985 έως το 1997 μειωνόταν διαρκώς, έφθασε το 2000-01 στο 10% του συνολικού φοιτητικού πληθυσμού, αύξηση κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 1997-98.

Η μείωση του αριθμού ξένων φοιτητών μετά το 1985 οφειλόταν κυρίως σε μειωμένη εισροή Αφρικανών φοιτητών αλλά και σε αδυναμία των Αφρικανών και Ασιατών φοιτητών να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Αντίθετα η λειτουργία των Κοινοτικών προγραμμάτων ανταλλαγών οδήγησε σε αύξηση του αριθμού των Ευρωπαίων φοιτητών από χώρες μέλη της ΕΕ.

Όπως προκύπτει και από τον Πίνακα 26 της επόμενης σελίδας η αύξηση του συνολικού αριθμού ξένων φοιτητών οφείλεται στην αυξημένη εισροή από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (+16,4%) αλλά και της Ασίας (+16%) και σε μικρότερο βαθμό και της Αφρικής (+11,4%). Αντίθετα παρατηρείται μείωση του αριθμού των φοιτητών από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (-1,6%).

Η συμμετοχή των ξένων φοιτητών εμφανίζεται αυξημένη στις οικονομικές επιστήμες και τις επιστήμες υγείας. Η επιλογή επιστημονικού πεδίο διαφοροποιείται σύμφωνα με τη γεωγραφική προέλευση του φοιτητή. Έτσι 6 στους 10 Αμερικανούς φοιτητές φοιτούν στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και τα Γράμματα. Επίσης αυτό το επιστημονικό πεδίο βρίσκεται ψηλά στις προτιμήσεις των Ευρωπαίων (48% των φοιτητών) αλλά και των Ασιατών φοιτητών (42% των φοιτητών)

Αντίθετα οι φοιτητές από τη Συρία και το Λίβανο κατευθύνονται κυρίως προς τις επιστήμες υγείας και τις θετικές επιστήμες. Οι Αφρικανοί φοιτητές κατευθύνονται εξίσου προς ανθρωπιστικές, επιστημονικές και οικονομικές σπουδές.

Πίνακας 26: Κατανομή των Ξένων Φοιτητών στα Πανεπιστήμια κατά χώρα Προέλευσης και Επιστημονικό Πεδίο, 2000-2001
 (Μητροπολιτική Γαλλία)

	Δίκαιο	Οικονομικές Επιστήμες AES	Γράμματα Κοινωνικές Επιστήμες	Επιστήμες και Επιστήμες Φυσικής Αγωγής	Επιστήμες Υγείας			Σύνολο	Εκ των οποίων Γυν (%)
Ευρώπη:	6 299	5 356	19 508	5 363	3 149	899	40 574	65,8	
Ευρωπαϊκή Ένωση:	4 244	2 984	13 463	3 614	1 864	629	26 798	63,3	
εκ των οποίων :									
Γερμανία	903	597	2588	786	406	98	5378	63,1	
Ιταλία	493	385	1769	644	348	86	3725	62,7	
Ισπανία	460	329	1996	572	240	52	3649	60,7	
Μεγάλη Βρετανία	577	271	1536	260	63	81	2788	64,2	
Ελλάδα	540	262	1470	199	99	8	2578	71,6	
Πορτογαλία	326	274	1029	343	122	124	2218	61,1	
Βέλγιο	312	272	776	313	299	82	2054	55,3	
Λουξεμβούργο	214	236	538	221	189	6	1404	48,8	
Εκτός ΕΕ	2 055	2 372	6 045	1 749	1 285	270	13 776	70,5	
εκ των οποίων :									
Ρουμανία	449	446	697	538	681	49	2860	66,8	
Πολωνία	363	272	1118	180	80	74	2087	80,8	
Βουλγαρία	350	558	674	198	100	16	1896	67,5	
Ρωσία	185	360	903	167	72	16	1703	78,3	
Ασία	1 804	2 966	8 467	3 290	2 984	644	20 155	50,2	
εκ των οποίων :									
Κίνα	160	1092	1468	533	105	93	3451	52,7	
Λιβανός	277	372	513	672	949	29	2812	37,9	
Τουρκία	322	363	670	248	105	107	1815	52,4	
Νότιος Κορέα	123	101	1389	127	30	30	1800	63,7	
Ιαπωνία	101	60	1326	48	25	6	1566	72,5	
Βιετναμ	89	341	417	323	212	90	1472	55,2	
Συρία	52	40	219	288	814	3	1416	22,7	
Αφρική	8 762	14 584	17 602	16 221	9 071	3 527	69 767	40,2	
εκ των οποίων :									
Μαρόκο	2 101	4 473	4 963	5 631	2 465	1 705	21 338	38,3	
Αλγερία	1 091	1 377	3 419	2 885	2 893	332	11 997	46,4	
Τυνησία	702	1 250	1 685	1 679	888	134	6 338	39,2	
Σενεγάλη	743	1 361	1 476	1 051	176	335	5 142	36,6	
Καμερούν	644	654	652	771	505	154	3 380	46,6	
Ακτή Ελεφαντοστού	591	790	456	516	232	83	2 668	42,3	
Μαδαγασκάρη	199	670	491	432	495	95	2 382	52,5	
Κονγκό	462	595	523	325	229	184	2 318	34,0	
Γκαμπόν	306	359	660	534	97	27	1 983	44,9	
Αμερική	1 164	734	5 995	1 400	585	115	9 993	61,2	
εκ των οποίων :									
ΗΠΑ	246	105	2 088	96	19	9	2 563	72,1	
Βραζιλία	158	73	778	273	99	10	1 391	59,5	
Ωκεανία	32	28	120	15	9	1	205	62,9	
Απάτριδες/ Μη δηλώσαντες	16	16	67	26	16	14	155	49,7	
Σύνολο	18 077	23 684	51 759	26 315	15 814	5 200	140 849	50,5	
Ποσοστό	10,1	14,6	10,8	8,1	11,3	4,4	10,0		

Όσον αφορά την έμφυλη διάσταση μπορούν να γίνουν δύο παρατηρήσεις:

- Το ποσοστό των ξένων φοιτητριών εμφανίζεται μειωμένο σε σχέση με τη συνολικό ποσοστό γυναικών στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Το ποσοστό των ξένων φοιτητριών ανέρχεται σε 50,5% ενώ το ποσοστό γυναικών στο σύνολο του πανεπιστημιακού εκπαιδευτικού συστήματος ανέρχεται σε 55,6%.
- Ωστόσο σημειώνεται συνεχής αύξηση του αριθμού ξένων φοιτητριών μετά το 1998. Ενώ το 1985 μόνο μία στους τρεις ξένους φοιτητές ήταν γυναίκα, το 2000 ο αριθμός των ξένων φοιτητριών είναι μεγαλύτερος από αυτόν των ξένων φοιτητών.

3.5. Κοινωνική-Επαγγελματική Προέλευση των Φοιτητών

Πίνακας 27: Κατανομή των Φοιτητών στα Επιστημονικά Πεδία σύμφωνα με το επάγγελμα του πατέρα, 2000-2001

(Μητροπολιτική Γαλλία, Δημόσια και Ιδιωτική εκπαίδευση)

	Δίκαιο	Οικονομικές Επιστήμες	Γράμματα	Επιστήμες και Επιστήμες Φυσικής Αγωγής	Επιστήμες Υγείας	IUT	Σύνολο Πανεπιστημίων	CPGE	STS	Κατανομή 1998 -99
Αγρότες	1,7	2,2	1,9	2,3	2,2	3,3	2,1	2,0	3,0	2,4
Τεχνίτες, Έμποροι,	8,3	8,4	6,4	6,7	5,4	8,0	7,0	7,2	9,0	8,8
Ελευθέρια Επαγγέλματα, Ανώτατοι Υπάλληλοι	37,6	30,5	27,4	36,3	44,4	26,5	32,7	51,4	15,1	35,6
Ενδιάμεσα Επαγγέλματα (:)	13,4	14,2	17,0	17,7	14,7	19,9	16,4	15,0	17,4	13,4
Υπάλληλοι	13,2	13,6	13,6	12,2	6,7	15,1	12,7	8,8	16,6	8,6
Εργάτες	9,2	12,6	11,5	10,7	5,0	16,2	10,9	5,4	23,0	5,6
Συνταξιούχοι, άνεργοι	10,9	11,8	12,4	8,4	6,1	7,6	10,1	6,9	11,9	6,6
Ακαθόριστο	5,8	6,7	9,7	5,7	15,5	3,4	8,0	3,3	4,0	19,0
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Αριθμός	161 028	138 387	429 478	297 434	124 539	113 6231	264 489	63 031	185 165	290 946

Σύμφωνα με την ανάλυση της Γαλλικής Στατιστικής Υπηρεσίας (Repères et Références Statistiques, 2001:178), στη μητροπολιτική Γαλλία η κοινωνική προέλευση των φοιτητών πολύ λίγο άλλαξε στη διάρκεια των ετών.

Οι φοιτητές που προέρχονται από τις πιο ευνοημένες κοινωνικές κατηγορίες εξακολουθούν να υπερ-εκπροσωπούνται στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση σε βάρος των νέων που προέρχονται από τις λιγότερο ευνοημένες κοινωνικές κατηγορίες.

Σε όλα τα επιστημονικά παιδία ο αριθμός των παιδιών αγροτών και τεχνιτών που συνεχίζουν σπουδές στα πανεπιστήμια μετά την απόκτηση του bac εμφανίζεται εξαιρετικά μειωμένος Μόνο 1 στους 50 φοιτητές προέρχεται από αγροτική οικογένεια. Αντίστοιχα 1 στους 10 φοιτητές προέρχεται από οικογένεια τεχνιτών.

Αντίθετα στους μικρής διάρκειας τεχνολογικούς κύκλους σπουδών (IUT και κυρίως STS) η πλειονότητα των φοιτητών προέρχεται από οικογένειες εργατών και υπαλλήλων. Από αυτές τις κοινωνικές κατηγορίες προέρχεται το 30% των εγγεγραμμένων στα IUT και το 40% των εγγεγραμμένων στα STS

Πίνακας 28: Κατανομή των Φοιτητών στους κύκλους σπουδών σύμφωνα με το επάγγελμα του πατέρα και το φύλο, 2000-2001

(Μητροπολιτική Γαλλία)

	1ος κύκλος		2ος κύκλος		3ος κύκλος		Σύνολο	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
A – Αριθμοί								
Αγρότες	4 976	9 248	3 474	6 224	1 325	1 903	9 775	17 375
Τεχνίτες, Έμποροι,	21 312	25 776	13 285	18 001	4 498	5 428	39 095	49 205
Ελευθέρια Επαγγέλματα, Ανώτατοι Υπάλληλοι	95 435	103 634	68 554	83 221	30 137	32 986	194 126	219 841
Ενδιάμεσα Επαγγέλματα (.)	50 140	63 270	30 980	41 345	10 495	11 758	91 615	116 373
Υπάλληλοι	40 471	54 708	21 701	30 923	5 941	6 426	68 113	92 057
Εργάτες	35 183	50 874	17 755	25 882	4 022	4 486	56 960	81 242
Συνταξιούχοι, άνεργοι	26 650	35 977	19 925	27 144	9 224	9 219	55 799	72 340
Ακαδόριστο	16 641	20 056	11 103	15 914	17 617	19 242	45 361	55 212
Σύνολο	290 808	363 543	186 777	248 654	83 259	91 448	560 844	703 645
B – Ποσοστά								
Αγρότες	1,7	2,5	1,9	2,5	1,6	2,1	1,7	2,5
Τεχνίτες, Έμποροι,	7,3	7,1	7,1	7,2	5,4	5,9	7,0	7,0
Ελευθέρια Επαγγέλματα, Ανώτατοι Υπάλληλοι	32,8	28,5	36,7	33,5	36,2	36,1	34,6	31,2
Ενδιάμεσα Επαγγέλματα (.)	17,2	17,4	16,6	16,6	12,6	12,9	16,3	16,5
Υπάλληλοι	13,9	15,0	11,6	12,4	7,1	7,0	12,1	13,1
Εργάτες	12,1	14,0	9,5	10,4	4,8	4,9	10,2	11,5
Συνταξιούχοι, άνεργοι	9,2	9,9	10,7	10,9	11,1	10,1	9,9	10,3
Ακαδόριστο	5,7	5,5	5,9	6,4	21,2	21,0	8,1	7,8
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Το 1/3 των φοιτητών σε σπουδές μακράς φοίτησης (πανεπιστήμια και CPGE) προέρχονται από οικογένειες ανώτατων υπαλλήλων ή ελευθέρων επαγγελματιών. Το φαινόμενο αυτό είναι ιδιαίτερα έντονο στις CPGE (51% των φοιτητών) και στο πεδίο των επιστημών υγείας (44% των φοιτητών).

Αντίστοιχα με τη διάρκεια και το επίπεδο των σπουδών φαίνεται να αυξάνεται και το ποσοστό των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες ελεύθερων επαγγελματιών και ανώτατων υπαλλήλων και μειώνεται το ποσοστό των φοιτητών που προέρχονται από οικογένειες υπαλλήλων, εργατών και αγροτών. Σε τέτοιου τύπου σπουδές προχωρούν κυρίως τα παιδιά των ελεύθερων επαγγελματιών και των ανώτατων υπαλλήλων.

3.6. Οι Πρωτοετείς Φοιτητές

Πίνακας 29: Κατανομή των Φοιτητών στα Επιστημονικά Πεδία μετά το πρώτο έτος του πρώτου κύκλου, 1999-2000
 (Σύνολο εκπαιδευτικού συστήματος)

	Παραμονή στο Αρχικό Επιστημονικό Πεδίο				Αλλαγή Επιστημονικού Πεδίου				Γενικό Σύνολο
	Ποσοστό Προαγομένων	Ποσοστό Επανεγγραφομένων	Σύνολο	Ποσοστό Προαγομένων	Ποσοστό Επανεγγραφομένων	Σύνολο Διαρροής	Ποσοστό Διαρροής	Γενικό Σύνολο	
Δίκαιο-Πολιτικές Επιστήμες	37,4	27,7	65,1	3,2	8,8	12,0	22,9	100,00	
Οικονομικές Επιστήμες - Διοίκηση (εκτός AES)	44,0	17,7	61,7	2,1	9,2	11,3	27,0	100,00	
AES	28,7	19,1	47,8	2,5	11,0	13,5	38,7	100,00	
Γράμματα - Τέχνες - Επιστήμες της γλώσσας	48,0	13,5	61,5	4,0	6,2	10,2	28,3	100,00	
Φιλολογίες	38,6	18,4	57,0	2,0	6,9	8,9	34,1	100,00	
Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες	42,5	18,3	60,8	2,0	6,8	8,8	30,4	100,00	
Επιστήμες τεχνολογίας των υλικών	43,4	20,2	63,6	3,6	11,0	14,6	21,9	100,10	
Μηχανική και Τεχνολογία	42,6	10,2	52,8	6,7	11,4	18,1	29,2	100,10	
Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Ζωής	40,2	21,7	61,9	2,6	10,1	12,7	25,4	100,00	
Επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	47,4	29,1	76,5	0,7	5,2	5,9	17,6	100,00	
Ιατρική	8,8	61,3	70,1	1,6	12,1	13,7	16,2	100,00	
Φαρμακευτική	12,5	60,9	73,4	1,1	10,5	11,6	15,0	100,00	
IUT	72,4	8,3	80,7	0,6	4,4	5,0	14,3	100,00	
Μηχανική	75,6	2,6	78,2	1,8	16,8	18,6	3,2	100,00	
Σύνολο	44,1	20,9	65,0	2,3	7,9	10,2	24,8	100,00	

Το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000, περίπου οι μισοί πρωτοετείς φοιτητές του πρώτου κύκλου πέρασαν στο δεύτερο έτος του πρώτου κύκλου. Περίπου το $\frac{1}{4}$ των φοιτητών έπρεπε να επαναλάβουν το πρώτο έτος. Επίσης, 1 στους 4 φοιτητές διέκοψε τις σπουδές του (προσωρινά ή οριστικά) ή αποφάσισε να προσανατολιστεί προς άλλο επιστημονικό πεδίο.

Στα IUT και σε ορισμένες κατευθύνσεις της μηχανικής ο αριθμός των προαγόμενων φοιτητών στο δεύτερο έτος εμφανίζεται περισσότερο αυξημένος. Αντίθετα, λόγω των διαγωνισμών που επιβάλλονται για την προαγωγή στο δεύτερο έτος του πρώτου

κύκλου ο αριθμός των προαγόμενων φοιτητών εμφανίζεται μειωμένος στην Ιατρική και τη φαρμακευτική. Πάντως θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε αυτά τα επιστημονικά πεδία ο αριθμός των κατόχων bac επιστημονικής κατεύθυνσης είναι ιδιαίτερα αυξημένος (φθάνει το 91% των εγγραφομένων στην ιατρική και τη μηχανική ενώ bac επιστημονικής κατεύθυνσης έχει και το 42% των εγγραφομένων στα IUT – βλέπε πίνακα 30).

Πίνακας 30: Ποσοστιαία Κατανομή των πρωτοεγγραφομένων Φοιτητών στο πρώτο έτος του πρώτου κύκλου κατά επιστημονικό πεδίο και τύπο bac, 1999-2000

(Σύνολο εκπαιδευτικού συστήματος)

	Bac γενικής κατεύθυνσης				Bac τεχνολογικής κατεύθυνσης			Άλλα		Γενικό Σύνολο
	Φιλολογικό	Οικονομικό	Επιστημονικό	Σύνολο	STT	Άλλα	Σύνολο	pro.	Dispense sur titre	
Δίκαιο-Πολιτικές Επιστήμες	23,9	37,5	12,1	73,5	15,8	2,2	18,0	4,2	4,3	100,0
Οικονομικές Επιστήμες - Διοίκηση (εκτός AES)	1,4	50,2	28,0	79,6	9,9	1,3	11,2	3,5	5,7	100,0
AES	3,9	41,3	3,1	48,3	33,3	5,3	38,6	9,9	3,2	100,0
Γράμματα - Τέχνες - Επιστήμες της γλώσσας	56,8	9,5	8,6	74,9	6,0	4,5	10,5	2,6	12,0	100,0
Φιλολογίες	48,2	18,1	9,6	75,9	11,9	2,4	14,3	2,3	7,5	100,0
Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες	30,6	28,6	10,0	69,2	13,3	10,6	23,9	4,0	2,9	100,0
Επιστήμες τεχνολογίας των υλικών	0,4	2,0	90,6	93,0	0,5	4,1	4,6	0,4	2,0	100,0
Μηχανική και Τεχνολογία	1,4	1,5	63,0	65,9	2,1	22,1	24,2	3,8	6,1	100,0
Φυσικές Επιστήμες και Επιστήμες Ζωής	0,4	0,4	87,0	87,8	0,3	9,8	10,1	0,5	1,6	100,0
Επιστήμες Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	6,9	22,4	43,2	72,5	14,2	8,3	22,5	3,6	1,4	100,0
Ιατρική	1,1	1,2	90,8	93,1	0,5	3,9	4,4	0,1	2,4	100,0
Φαρμακευτική	0,8	0,5	88,6	89,9	0,3	5,5	5,8	0,1	4,2	100,0
IUT	3,2	19,9	42,2	65,3	15,9	15,7	31,6	1,4	1,7	100,0
Μηχανική	0,1	0,7	90,6	91,4	0,2	8,2	8,4	0,0	0,2	100,0
Σύνολο	18,5	20,6	35,6	74,7	11,3	7,2	18,5	2,8	4,0	100,0

Στα υπόλοιπα επιστημονικά πεδία παρατηρείται έντονη διαφοροποίηση του ποσοστού προαγόμενων από το πρώτο στο δεύτερο έτος του πρώτου κύκλου σπουδών.

Το ποσοστό αυτό εμφανίζεται ιδιαίτερα αυξημένο στα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες της γλώσσας (52%) και μάλλον μειωμένο στην κατεύθυνση AES των πανεπιστημίων (31%). Αυτά τα ποσοστά ερμηνεύονται εν μέρει από τη σχολική προέλευση των φοιτητών. Το 75% των φοιτητών στο επιστημονικό πεδίο «γράμματα, τέχνες και επιστήμες της γλώσσας» είναι κάτοχοι bac γενικής κατεύθυνσης έναντι του 48% των φοιτητών στην κατεύθυνση AES. Επίσης στις οικονομικά τμήματα AES μόνο το 41% των φοιτητών έχουν bac οικονομικής κατεύθυνσης ενώ το 33% έχει bac τεχνολογικής κατεύθυνσης (SST) και το 10% bac επαγγελματικής κατεύθυνσης.

Ένας στους 10 φοιτητές προσανατολίζεται προς άλλο επιστημονικό πεδίο στη διάρκεια του πρώτου έτους του πρώτου κύκλου σπουδών. Στις περισσότερες περιπτώσεις (τέσσερις φορές στις πέντε) η αλλαγή επιστημονικού πεδίου συνοδεύεται και από επανάληψη του πρώτου έτους.

Άσχετα από το εάν χρειαστεί να επαναλάβουν το πρώτο έτος ή όχι, τα 2/3 των φοιτητών, δύο χρόνια μετά την εγγραφή τους συνεχίζουν τη φοίτησή τους στο επιστημονικό πεδίο στο οποίο αρχικά ενεγράφησαν.

Η διακοπή της φοίτησης στα πανεπιστήμια είναι πιο συχνή στο επιστημονικό πεδίο της φιλολογίας παρά του δικαίου, όπου οι φοιτητές προτιμούν να επαναλάβουν το πρώτο έτος.

Το ποσοστό διαρροής φοιτητών από τα πανεπιστημιακά τμήματα κυμαίνεται μεταξύ 29-39% στα AES, τις γλώσσες και φιλολογίες, τις επιστημονικές και κοινωνικές επιστήμες και τη μηχανική.

Μια τέτοια εξέλιξη δε συνεπάγεται αυτόματα αποτυχία στις ανώτατες σπουδές. Σε αυτά τα επιστημονικά πεδία οι φοιτητές πιθανόν να επιλέγουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε άλλου τύπου ιδρύματα, εκτός πανεπιστημίου, όπως τμήματα STS, ιδιωτικές σχολές μηχανικών ή παραϊατρικές και κοινωνικές επιστήμες.

3.7. Το Διδακτικό Προσωπικό

Το 1999-2000, το διδακτικό προσωπικό της ανωτάτης εκπαίδευσης στα δημόσια ιδρύματα της μητροπολιτικής Γαλλίας¹² ανερχόταν σε 80.965 άτομα. Τα 9/10 του συνολικού προσωπικού της ανωτάτης εκπαίδευσης απασχολούνταν στα πανεπιστήμια (περιλαμβανομένων των IUT).

Ο συνολικός αριθμός του διδακτικού προσωπικού ανωτάτης αυξήθηκε περισσότερο από 20% μεταξύ 1995 και 2000. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου μειώνεται το ποσοστό των καθηγητών και αυξάνεται το ποσοστό των επίκουρων (*maîtres de conférences*)¹³.

Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από τα αντίστοιχα με την Ελλάδα μέλη ΔΕΠ και το διδακτικό προσωπικό που δεν είναι μέλος ΔΕΠ. Από αυτό το προσωπικό, άλλοι είναι μόνιμοι στο Πανεπιστήμιο ή αλλού (πχ. δευτεροβάθμια εκπαίδευση) - αποσπασμένοι στο Πανεπιστήμιο, ή μη μόνιμο προσωπικό.

Περισσότεροι από 6 στους 10 εργαζομένους στα ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης ανήκουν σε κάποια βαθμίδα ΔΕΠ του τακτικού διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. (Βλέπε και Πίνακα 25). Οι δυο βαθμίδες των μελών ΔΕΠ του Γαλλικού εκπαιδευτικού συστήματος περιλαμβάνουν:

- τους καθηγητές (Professeurs), οι οποίοι το 1999-2000 αποτελούσαν το 23% του συνόλου του διδακτικού προσωπικού.
- τους επίκουρους καθηγητές (Maîtres de conferences), οι οποίοι το 1999-2000 αποτελούσαν το 40% του συνόλου του διδακτικού προσωπικού και των οποίων ο αριθμός το 1999 είχε σημειώσει αύξηση της τάξης του 4% σε σχέση με το 1998.

Σε αυτούς μπορεί κανείς να προσθέσει μια ειδική, μικρή σε όγκο, κατηγορία προσωπικού τους μόνιμους βοηθούς (assistants titulaires), συνήθως κατάλοιπο της εποχής όπου το διδακτορικό δίπλωμα δεν ήταν προϋπόθεση ένταξης στο πανεπιστημιακό διδακτικό προσωπικό, οι οποίοι το 1999-2000 αποτελούσαν το 2% του συνόλου του διδακτικού προσωπικού.

---

¹² Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα πανεπιστήμια και τα IUT, οι ανώτατες εθνικές σχολές μηχανικών, τα πανεπιστημιακά ίνστιτούτα επιστημών της εκπαίδευσης καθώς και οι écoles normales supérieures και οι grandes écoles.

¹³ Στη Γαλλία υπάρχουν μόνο δύο βαθμίδες μελών ΔΕΠ, οι καθηγητές και οι «επίκουροι». Οι δύο βαθμίδες δεν συνδέονται εξελικτικά μεταξύ τους, αλλά έχουν εσωτερικές διοικητικού τύπου υποδιαιρέσεις.

Οι άλλες κατηγορίες του διδακτικού προσωπικού που εμφανίζονται στον πίνακα 25 («attachés et moniteurs» και «άλλο»), ανήκουν στο βοηθητικό ή μη μόνιμο προσωπικό (ATER¹⁴, AHU¹⁵, PHU¹⁶) καθώς και δάσκαλοι ξένων γλωσσών.

- Το ποσοστό του βοηθητικού διδακτικού προσωπικού ανερχόταν το 1999-2000 στο 17% του συνόλου του διδακτικού προσωπικού.
- Το ποσοστό του έκτακτου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού ανερχόταν το 1999-2000 στο 18% του συνόλου του διδακτικού προσωπικού. Μπορεί να σημειωθεί ότι ο αριθμός των απασχολουμένων στην κατηγορία των ATER μεταξύ 1997-98 και 1999-2000 αυξήθηκε κατά 8%.

Πίνακας 31: Κατανομή Διδακτικού Προσωπικού στα Ιδρύματα Ανωτάτης κατά επιστημονικό πεδίο, βαθμίδα και τύπο ιδρύματος, 1999-2000¹⁷

(Μητροπολιτική Γαλλία, Δημόσιος Τομέας)

Κατηγορίες Επιστημών	Βαθμίδα	Πανεπιστήμια (περιλαμβανομένων των IUT)	ENSI	Υποσύνολο Πανεπιστήμια + ENSI	Άλλα Ιδρύματα (1)	Μητροπολιτική Γαλλία	Μητροπολιτική Γαλλία + DOM	Γυν. (%)
Δίκαιο	Καθηγητές	2 292	1	2 293	65	2 358	2 394	14,8
	Maîtres de conférences	4 232	1	4 233	69	4 302	4 402	35,6
	Assistants titulaires	586	-	586	1	587	595	
	Attachés et moniteurs	2 486	-	2 486	-	2 486	2 519	
	Άλλο (2)	1 321	4	1 325	126	1 451	1 462	
	Σύνολο	10 917	6	10 923	261	11 184	11 372	
Γράμματα	Καθηγητές	3 917	8	3 925	183	4 108	4 143	27,3
	Maîtres de conférences	8 437	8	8 445	622	9 067	9 180	47,2
	Assistants titulaires	262	-	262	8	270	270	
	Attachés et moniteurs	2 556	-	2 556	-	2 556	2 580	
	Άλλο (2)	5 813	56	5 869	1 902	7 771	7 916	
	Σύνολο	20 985	72	21 057	2 715	23 772	24 089	
Θετικές Επιστήμες	Καθηγητές	6 655	206	6 861	602	7 463	7 513	9,9
	Maîtres de conférences	14 171	293	14 464	1 285	15 749	15 911	29,2
	Assistants titulaires	422	5	427	12	439	441	

¹⁴ Attachés temporaires d' enseignement et de recherche -

¹⁵ Assistants Hospitalo-universitaires

¹⁶ Praticiens Hospitalo-universitaires

¹⁷ Η κατηγορία «Γράμματα», που αναφέρεται στην παραδοσιακή γαλλική ταξινόμηση των επιστημών περιλαμβάνει το σύνολο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.

	Attachés et moniteurs	5 340	-	5 340	-	5 340	5 378	
	Άλλο (2)	3 236	57	3 293	1 475	4 768	4 835	
	Σύνολο	29 824	561	30 385	3 374	33 759	34 078	
Επιστήμες Υγείας	Καθηγητές	4 672	-	4 672	1	4 673	4 684	11,0
	Maîtres de conférences	3 213	-	3 213	3	3 216	3 218	48,3
	Assistants titulaires	147	-	147	-	147	154	
	Υπεύθυνοι Κλινικών, ΑΗΥ, ΡΗΥ	4 118	-	4 118	-	4 118	4 118	
	Attachés et moniteurs	96	-	96	-	96	96	
	Άλλο (2)	-	-	-	-	-	-	
Σύνολο	Σύνολο	12 246	-	12 246	4	12 250	12 270	
	Καθηγητές	17 536	215	17 751	851	18 602	18 734	14,7
	Maîtres de conférences	30 053	302	30 355	1 979	32 334	32 711	37,0
	Assistants titulaires	1 417	5	1 422	21	1 443	1 460	
	Υπεύθυνοι Κλινικών, ΑΗΥ, ΡΗΥ	4 118	-	4 118	-	4 118	4 118	
	Attachés et moniteurs	10 478	-	10 478	-	10 478	10 573	
	Άλλο (2)	10 370	117	10 487	3 503	13 990	14 213	
	Σύνολο	73 972	639	74 611	6 354	80 965	81 809	

1 ENI, ENSA, IUMF, Grandes Ecoles Γαλλικά πανεπιστημιακά ιδρύματα στο εξωτερικό.

2 Προσωπικό «δευτέρου βαθμού» ειδικό προσωπικό που απασχολείται στις Grandes Ecoles και τα Γαλλικά πανεπιστημιακά ιδρύματα στο εξωτερικό.

Διακρίνονται τέσσερις κατηγορίες επιστημών ως εξής:

- «Δίκαιο»: περιλαμβάνονται τα τμήματα που ανήκουν στα επιστημονικά πεδία, νομικής, δικαστικού, πολιτικών και οικονομικών επιστήμων και επιστημών διοίκησης.
- «Γράμματα»: περιλαμβάνονται τα τμήματα που ανήκουν στα επιστημονικά πεδία, των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών
- «Θετικές Επιστήμες»: περιλαμβάνονται τα τμήματα που ανήκουν στα επιστημονικά πεδία των φυσικών επιστημών, των μαθηματικών, της τεχνολογίας και της μηχανικής
- «Επιστήμες Υγείας»: περιλαμβάνονται τα τμήματα που ανήκουν στα επιστημονικά πεδία της Ιατρικής, της Οδοντιατρικής και της Φαρμακολογίας.

Στην κατανομή του διδακτικού προσωπικού κατά κατηγορία επιστήμης μπορούν να παρατηρηθούν τα εξής:

Στην κατηγορία των θετικών επιστημών ανήκει το 42% των διδασκόντων και 1 στους 2 επίκουρους καθηγητές.

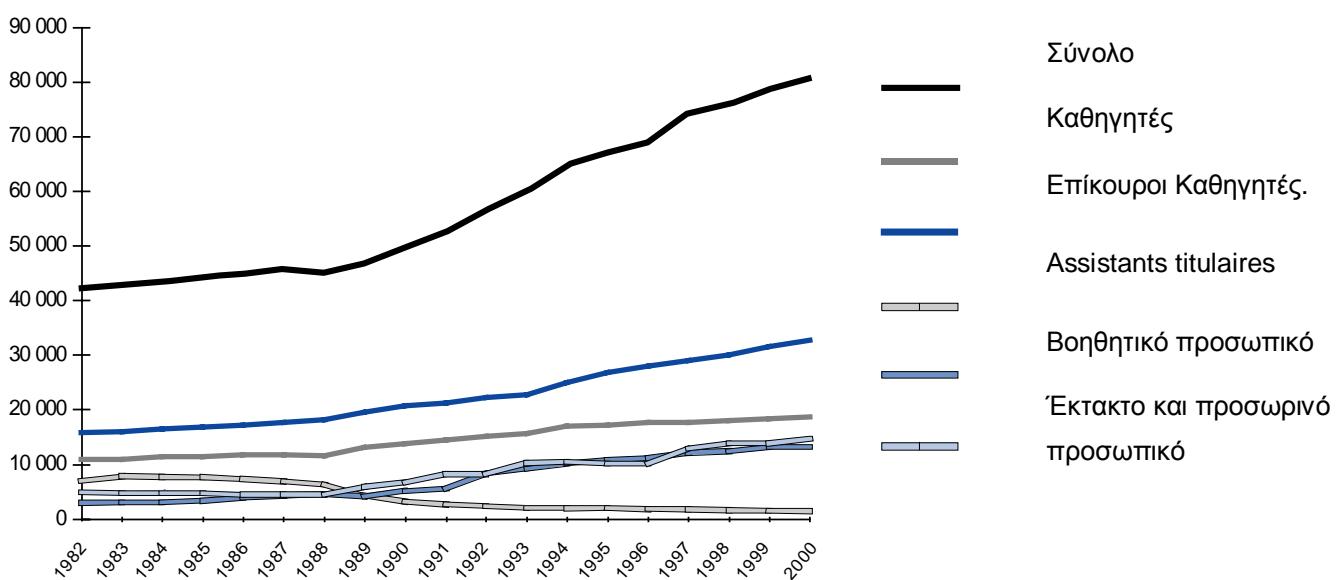
Στην κατηγορία των γραμμάτων ανήκουν 3 στους 10 διδάσκοντες ενώ το 33% του προσωπικού ανήκει στην κατηγορία του βοηθητικού προσωπικού.

Στην κατηγορία των επιστήμων υγείας, το 38% των διδασκόντων ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή. Επίσης το 34% του προσωπικού ανήκει στην κατηγορία των υπευθύνων κλινικής, AHU και PHU.

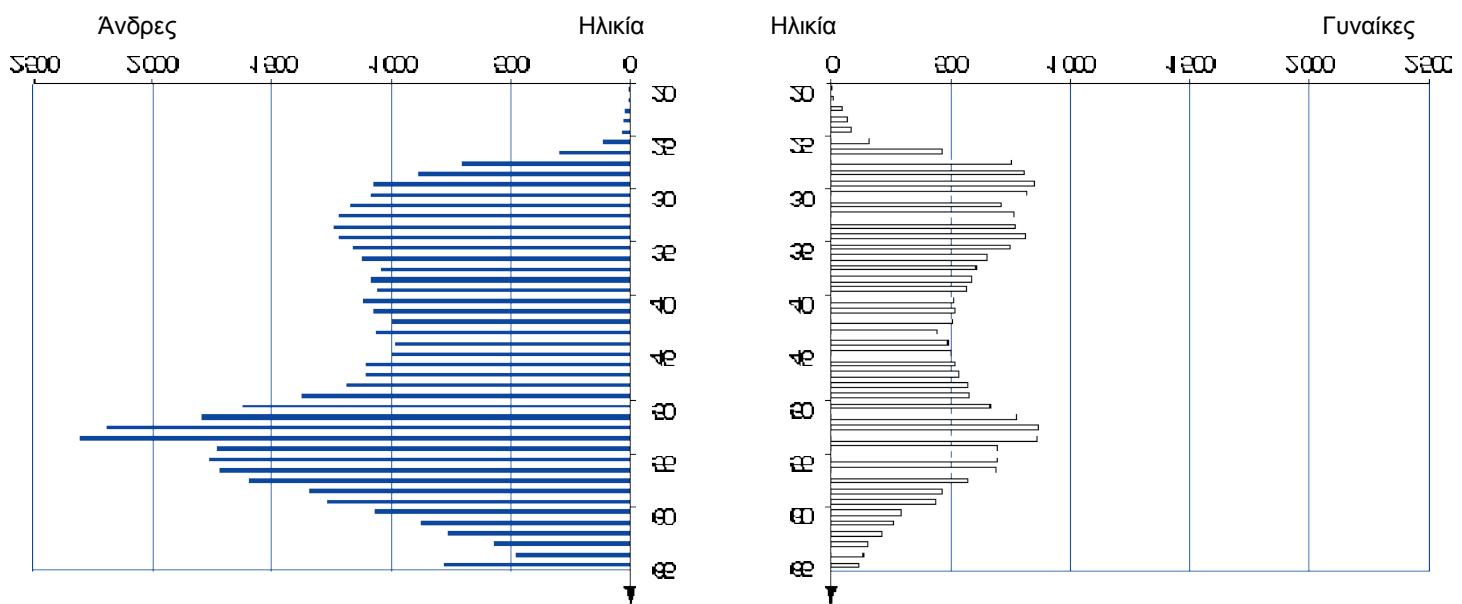
Στην κατηγορία του Δικαίου έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του συνολικού αριθμού διδασκόντων, ιδιαίτερα των ATER. Μπορεί να σημειωθεί ότι 38% των διδασκόντων ανήκουν στην βαθμίδα των maîtres de conférences.

Διάγραμμα 1. Εξέλιξη του διδακτικού προσωπικού ανωτάτης εκπαίδευσης από το 1982 έως το 2000

(Μητροπολιτική Γαλλία, Δημόσιος Τομέας)

Διάγραμμα 2. Διδακτικό προσωπικό ανωτάτης στις 31 Ιανουαρίου 2000
(Mητροπολιτική Γαλλία)

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα στις 31.1.2000 στην ανωτάτη εκπαίδευση απασχολούνταν 47.385 άνδρες και 23.492 γυναίκες. Η μέση ηλικία ανερχόταν σε 46,3 χρόνια για τους άνδρες και σε 42,7 χρόνια για τις γυναίκες.

Το 30% των γυναικών διδασκόντων στην ανωτάτη εκπαίδευση εντάσσεται στην ηλικιακή βαθμίδα 27-35 ετών. Το 25% στην ηλικιακή βαθμίδα 50-57 ετών.

Μπορεί να σημειωθεί επίσης ότι 1 στους 10 άνδρες διδάσκοντες είναι 52 ή 53 ετών και ότι σημαντικός αριθμός των ανδρών διδασκόντων (πρακτικά 1 στους 3) ανήκει στην ηλικιακή βαθμίδα 50-57 ετών.